2025 ЙИЛ – АТРОФ-МУҲИТНИ АСРАШ ВА “ЯШИЛ” ИҚТИСОДИЁТ ЙИЛИ

2020 йил 25 январдан чиқа бошлаган

Миллий тикланишдан — миллий юксалиш сари

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Ижтимоий-сиёсий газета

№ 240 (1301), 2024 йил 26 ноябрь, сешанба

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official

АВТОМОБИЛЬ САНОАТИДА ЭЛЕКТРОМОБИЛЛАР УЛУШИНИ КЕНГАЙТИРИШ КЎЗДА ТУТИЛГАН

Президент Шавкат Мирзиёевга автомобиль саноатида қилинаётган ишлар ва 2025 йилга мўлжалланган режалар ҳақида ахборот берилди.

Мамлакатимиз саноатида автомобилсозлик улуши 10 фоизни ташкил этади. Ўтган ўн ойда 338 мингта енгил автомобиль ишлаб чиқарилган. 1 минг 400 турдаги бутловчи қисмлар маҳаллийлаштирилган. Иқтисодий чоралар натижасида соҳада таннарх 4 фоиз камайган. Экспорт 455 миллион доллар бўлган.

“Ўзавтосаноат” акциядорлик жамияти раиси олдиндаги режалар ва вазифалар юзасидан ахборот берди.

Келаси йил 450 мингта автомобиль ишлаб чиқариш ва экспортни 700 миллион долларга етказиш мақсад қилинган. Ҳудудий корхоналар билан кооперацияни кучайтириб, маҳаллийлаштиришни ошириш бўйича аниқ режалар ишлаб чиқилган. Хусусан, 700 та детални ўзлаштириш бўйича 325 миллион долларлик 63 та лойиҳа амалга оширилади.

Маълумки, Жиззахда “BYD” компанияси билан ҳамкорликда электромобиль заводи барпо этилган. Ҳозирда у ерда Chazor ва Song Plus Champion каби машиналар ишлаб чиқарилмоқда. Келгуси йилларда моделлар қаторини кенгайтириш режалаштирилган. Қиймати 300 миллион долларлик иккинчи босқичда электромобиллар сонини йилига 200 минг донага, учинчи босқичда 500 минг донагача етказиш кўзда тутилган.

Давлатимиз раҳбари хитойлик ҳамкорлар билан келишиб, қўшимча қувватларни қуриш, электромобиллар учун бутловчи ва эҳтиёт қисмларни изчил ўзлаштириб бориш бўйича кўрсатмалар берди.

Кооперация асосида маҳаллий корхоналарга буюртмаларни шакллантириш вазифаси қўйилди.

ЎзА

АҲОЛИНИ ОЗИҚ-ОВҚАТ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ ЭНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФА

Президент Шавкат Мирзиёев 25 ноябрь куни озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, пахта ва ғалла ҳосилдорлигини ошириш бўйича таклифлар тақдимоти билан танишди.

Давлатимиз раҳбари яқинда бўлиб ўтган парламент мажлисидаги нутқида аҳоли сони кўпайиб бораётган ҳозирги шароитда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш энг долзарб вазифа эканини таъкидлади.

Ҳақиқатан, юртимиз аҳолиси йилига қарийб 1 миллион нафарга ўсиб боряпти. Ер ва сув манбалари эса чекланган. Шу боис, ички бозор барқарорлигини омилкорлик ва ҳосилдорлик орқали таъминлаш мумкин.

Тақдимотда қишлоқ хўжалиги вазири шу борадаги режаларни баён этди.

Келгуси йил 4 миллион 800 минг гектарда экинлар етиштириш мўлжалланган. Шундан 2 миллион гектардан зиёд ерда мева-сабзавот, картошка, дуккакли ва полиз маҳсулотлари экилади. Уларнинг далаларда жойлаштирилиши ва ҳосилнинг захирага жамланиши мониторинг қилиб борилади.

Хусусан, аҳолига бирламчи зарур бўлган 10 турдаги асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг тизимли ҳисоб-китоби юритилади. Бунда ҳар бир туман кесимида қандай маҳсулот етиштирилиши ва ички бозор учун қанча захира қилиниши мужассам бўлади.

Маълумки, Президентимиз ташаббуси билан 260 минг гектар ер 800 минг аҳолига деҳқончилик қилиш учун бўлиб берилган эди. Шунингдек, Сайхунобод тажрибаси асосида томорқаларда маҳсулот етиштириш қўллаб-қувватланмоқда. Бу одамларни, айниқса, ёшларни иш ўрни ва даромад билан таъминлашда тўғри йўл бўлганини ҳаётнинг ўзи кўрсатди. Шунингдек, бу қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари кўп етиштирилиб, уларнинг нархи кескин ошиб кетмаслигида муҳим омил бўлди.

Энди бу ишларнинг сифатини ошириб, ажратилган ерлар ва томорқалардан унумли фойдаланиш, аҳолига илмий ва амалий жиҳатдан кўмаклашиш зарур. Бундан ташқари, туманларнинг ўзи қишлоқ хўжалигига грант ва техник кўмаклар жалб этиши, илғор технологияларни қўллаши талаб этилади.

Давлатимиз раҳбари хорижий тажрибани ўрганиб, картошкачилик тизимини такомиллаштириш ва ҳосилдорлигини ошириш зарурлигини таъкидлади.

Ўтган йилги қишда 9 минг гектар боғ ва 4 минг гектар узумзорни совуқ урган эди. Оқибатда 207 минг тонна ҳосил нобуд бўлди.

Президентимиз бундай об-ҳаво шароитларида деҳқонлар кўрган зарарининг олдини олиш бўйича топшириқ берган эди. Шунга мувофиқ, хорижий мутахассислар билан бирга “Қишлоқ хўжалиги тавакалчиликларини суғурта қилиш тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Унинг қабул қилиниши деҳқон ва фермерларнинг иқтисодий ҳимоясини таъминлайди.

Пахтачиликда хорижий навларни экишнинг натижадорлиги таҳлил қилинди.

Давлатимиз раҳбари бу борада кластер, фермер ва саноат корхоналари фикрини ўрганиб, масалага илмий ёндашиш, фермерларни илғор агротехнологияларга ўқитиш муҳимлигини таъкидлади. Замонавий пахта териш машинаси ва аҳоли томорқалари учун кичик агротехникалар ишлаб чиқариш бўйича топшириқлар берилди.

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида барча ҳудудларда дарахтзорлар барпо этилмоқда. Шундай боғлар атрофи ҳамда дала четларида одамларга манфаат келтирадиган экинлар етиштириш мумкинлиги айтилди.

Тақдимотда вилоят ва туманларда қишлоқ хўжалиги соҳасида бошқарув тизимини ислоҳ қилишга оид таклифлар ҳам кўриб чиқилди.

ЎзА

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК:

“ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН” ГАЗЕТАСИ ВА САЙТИНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИда ҳам ўқинг

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг бевосита ғамхўрлиги ва алоҳида эътибори билан Қорақалпоғистон Республикасида мисли кўрилмаган катта тарихий ўзгаришлар бўлмоқда.

Бугунги замон руҳи ва шиддати, Президентимиз раҳбарлигида мамлакатимизда амалга оширилаётган ниҳоятда кенг кўламли ислоҳотлар мазмун-моҳияти, мақсади, аввало, халқимизнинг бугунги ҳаётидан розилигига эришишга, юртдошларимиз турмуши фаровонлигини таъминлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

Ҳаётимиздаги бу каби янгиланишлар энг олис ҳудудларимизда ҳам бўй кўрсатаётгани барчамизга яхши маълум, албатта.

Бу борадаги янгиликлар мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка, кўп миллатли халқимизга етказиш эса бугунги давр журналистикаси, хусусан, **“Янги Ўзбекистон” газетаси, таҳририятимизнинг расмий www.yuz.uz сайти олдидаги бош вазифамиз деб биламиз.**

Шу мақсадда **бугундан эътиборан, “Янги Ўзбекистон” газетаси таҳририяти жамоаси ғоят эзгу ташаббусни амалиётга қўллай бошлади. Эндиликда “Янги Ўзбекистон” газетасидаги долзарб, таҳлилий, маърифий, публицистик мақолаларни қорақалпоқ тилида ҳам ўқишингиз мумкин бўлади.**

Бунинг учун сиз **газетамизда чоп этилган мақолалардаги QR-кодни сканер қиласиз ва шу орқали www.yuz.uz сайтига ўтиб, мақоланинг электрон шаклини қорақалпоқ тилида ўқийсиз.**

ЯНА БИР ЯНГИЛИК

Давлатимиз раҳбари доим таъкидлаб келаётгани — миллий контентни яратиш ва уни халқимиз орасида кенг тарғиб қилиш, ўз навбатида, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар мазмундорлигини таъсирчан воситалар орқали жамоатчиликка етказиш мақсадида **www.yuz.uz сайтининг қорақалпоқ тилидаги версияси ишга туширилди.**

Энди сизда куннинг долзарб янгиликлари, мамлакатимиз ҳаётига доир ва халқаро миқёсдаги хабарлар, юртимизда амалга оширилаётган катта ислоҳотларнинг батафсил шарҳи билан **www.yuz.uz сайтида қорақалпоқ тилида ҳам танишиб бориш имкони бор.**

Қорақалпоқ тилидаги мутолаа завқи барчамизга қутлуғ бўлсин, оғизбирчилигимизга кўз тегмасин, азиз муштарийлар!

ПРЕЗИДЕНТ ДАРАХТ ЭКМОҚДА...

Тошкентнинг иккинчи белбоғи дейилмиш Катта ҳалқа йўлидан келаётган Президент кортежи ғувиллаб келиб тўхтади. Очиқ ҳаво, чарақлаб турган қуёш ва давлат раҳбарини кутиб турган юзлаб юртдошларимиз чеҳраларидаги қувонч ўзгача руҳ, ўзгача шукуҳ бағишлаб тургандек эди чароғон кунга. Президентимиз машинадан тушибоқ, тўғридаги шийпон томон шахдам қадам ташлади. Ҳамюртлар билан самимий саломлашиш асносида бу гал шийпонга ёки қайсидир янги корхона, қайсидир йиғилиш минбари, маҳалла ёхуд кластер ҳузурига эмас, тўғри далага бурилди. Қўлига белкурак олиб, дарахт экишга киришди. Синчков одам белкурак ушлашиданоқ Президентнинг, энг аввало, оддий инсон экани, қишлоқда туғилгани, дашту далаларда ўсиб улғайганини дарров фаҳмлайди. Президент чин боғбон сингари ёш ниҳолнинг нозик илдизига тупроқ торта бошлади.

Президент дарахт экмоқда...

— Қани эди дунёдаги ҳамма давлатларнинг раҳбарлари бизнинг Президентимиздай бўлса, — ҳавас ва фахр билан секин шивирлади сенатор Ҳусан Эрматов. — Афсуски...

“Афсуски...” деган биттагина сўз нафақат сенатор Ҳусан Эрматовнинг, балки шу лаҳзаларда “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида барпо этилаётган янги боққа кўчат экиш учун келган барча юртдошларимизнинг қалбидан не-не ўй ва ташвишлар кечаётганини ифодалаб, англатиб тургандек эди.

Ҳа, афсуски, дунё беҳаловат. Дунё чақалоқнинг киприкларида, намозшомгул япроқларида омонат қалқиб турган шудринг томчисидек қалтираб турибди. Айрим давлатларнинг раҳбарлари тинчликни авайлаш, одамларга меҳр кўрсатиш, кўчат экиш, табиатни асраш ўрнига қирғинбарот урушларга саркардалик қилмоқда. Минг-минглаб одамларнинг уйлари вайрон, диллари қабристон, кўчалари гўристон бўлишига сабабчи бўляпти. Йўлимдан юрмасанг, менга бўйин эгмасанг, айтганимни қилмасанг, кўзингга кўрсатиб қўяман қабилида Ер юзини остин-устун қилмоқда жаҳд қилган “шоҳ”лар ёввойи махлуқдек ўкирмоқда, пишқирмоқда, ўкирмоқда. Болалар етим, оналар бева, инсонлар ватангадо бўлмоқда. Табиат эса... Ҳаммасидан кўп азоб чекяпти она табиат. Ҳар отилган ўқдан, ҳар бомбанинг даҳшат билан портлашидан ям-яшил боғларнинг кули кўкка совурилмоқда, она табиат танкларнинг темир товони остида майдаланиб, инграб, жон таслим қилмоқда. Қачонгача давом этади бундай хўрликлар, зўравонликлар, қонхўрликлар, “мен зўрми, сенми” қабилидаги муштумзўрликлар? Қачон инсоф киради бу босқинчи каззобларга! Бомбалару снарядларга кетаётган миллиард-миллиард маблағларни ўз фуқароларининг фаровонлигига сарфласа бўлмайдими бу кўрнамаклар?! Дунё қачон халос бўлади тинчлик қассобларидан? Вайронкорлик, жонхўрлик қилиш ўрнига дарахт экса бўларкан-ку, ахир!

Президент дарахт экмоқда...

Тасодиф ёки кўз-кўз қилиш учун эмас, бузғунчиларга, босқинчиларга, табиат ёвузларига қарши исён сифатида ниҳол ўтқазяпти муштипар замин қучоғига. Уч йилдан ошди Президент томонидан “Яшил макон” умуммиллий ҳаракати бошланганига. Лойиҳа чинакам халқ ҳаракатига айланди. Аввалги йилларда Янги Тошкент, Сергели, Чилонзор туманларида бўлган кўчат экишда давлатимиз раҳбарининг ўзи бош-қош бўлган эди. Шундан сўнг қишлоқ ва шаҳарларда, йўл ёқаларию хиёбонларда миллион туплаб дарахт ва гул кўчати экилди.

Олий Мажлис палаталарининг ўтган ҳафта бўлиб ўтган уч кунлик йиғилишлари адоғида эса давлатимиз раҳбари 2025 йилни “Атроф-муҳитни асраш ва “яшил” иқтисодиёт йили” деб эълон қилди. Муқаддас заминда ободлик бўлсин, боғлар кўпайсин, гуллар баргида чанг-ғубор бўлмасин, анҳорлар, дарёлар суви мусаффо бўлсин, қишлоқлар, далалар, қиру адирлар чаманга буркансин, одамлар мусаффо ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олсин, тўйиб-тўйиб яшасин, роҳат қилиб яшасин, деган муҳташам орзуларнинг мўътабар ифорлари эди бу!

— Бугун нафақат биз, балки дунёдаги кўплаб мамлакатлар иқлим ўзгаришларининг салбий оқибатларини яққол ҳис қилмоқда. Ҳаво ва сувнинг ифлосланиши, тупроқ эрозияси, чўлланиш, қазилма ёқилғиларни беҳисоб ишлатиш глобал исишга, табиий офатларнинг кўпайишига олиб келмоқда, атроф-муҳит ва аҳоли соғлиғига зарар етказмоқда, — дея таъкидлади Президент Олий Мажлис Қонунчилик палатаси мажлисида. — Биз бу масаланинг оқибатларини олдиндан кўриб, мазкур йўналишда катта ишларни олиб боряпмиз. Бундан уч йил аввал бошланган “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси ҳозирги кунга келиб, чинакам халқ ҳаракатига айланди. Ушбу дастур қатор ҳудудларда, жумладан, Оролбўйидаги экологик вазиятни яхшилашга хизмат қилмоқда.

Давоми 2-бетда

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ЯНГИЛАНАЁТГАН ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

Ўзбек ва қорақалпоқнинг тарихи ҳам, тақдири ҳам бир. Мен ишонаман, бизнинг ёруғ, бахтли келажагимиз ҳам албатта бир бўлади.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

Бугун шиддат билан ривожланиб бораётган мамлакатимизда ҳар бир отган тонг мисли кўрилмаган янгиликлар, бунёдкорлик ишларига бой бўлиб, кўнгилнинг тоғдек кўтарилганини сезмай қоласан киши.

Жорий йилдаги парламент, маҳаллий кенгашларга сайлов демократик тамойилларга тўлақонли жавоб берган ҳолда шаффофлик, очиқлик ва илк бор аралаш тизим асосида ўтди. Буни сайлов жараёнларини кузатиб борган халқаро экспертлар фикрлари ҳам яққол тасдиқлайди.

Шу йил 18-19-20 ноябрь кунлари Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенати мажлисларида Президентимиз иштирок этиб, нутқ сўзлади. Давлатимиз раҳбари, энг аввало, ўтган беш йилда қабул қилинган дастурларнинг амалда бажарилишига алоҳида тўхталиб ўтди ва келгуси беш йилда мамлакатимизни ҳар томонлама ривожлантириш, аҳолининг турмуш шароитини яхшилаш йўлидаги истиқболларни белгилаб берди.

Давлатимиз раҳбари Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Бош вазир номзодини кўриб чиқишга бағишланган мажлисида 2025 йилни “Атроф-муҳитни асраш ва “яшил” иқтисодиёт йили”, деб номлашни таклиф қилди. Бу таклиф нафақат залдагиларга, балки бутун халқимизга маъқул келди ва қўллаб-қувватлади.

Давоми 3-бетда

ПРЕЗИДЕНТ ДАРАХТ ЭКМОҚДА...

Абдусаид КЎЧИМОВ,
сенатор

Бошланиши 1-бетда

Президент дарахт экмоқда...

Бектемир туманидаги ҳалқа йўли ёқасида 100 гектарли янги боққа асос солинмоқда. Боққа икки йилда 100 минг тупдан зиёд дарахт ва бута кўчати ўтқазилади. Уларни парваришлаш ва суғориш учун 3 та сунъий ҳавза ва 12 та қудуқ барпо этилади. Мамлакатимизда эса фақат шу йилнинг кузида 80 миллион туп дарахт ва бута кўчати экиш режалаштирилган. Умуман, охирги уч йилда мамлакатимиз бўйича 646 миллион туп кўчат ва бута экилди. Оролбўйидаги яшил қоплама ҳудуди 2 миллион гектардан ошди.

Бундан ташқари, Президентимиз Олий Мажлис йиғилишида айтганидек, қўшни мамлакатлар билан биргаликда минтақавий иқлим стратегиясини амалга оширишга киришилди. Пойтахтимизда Марказий Осиё атроф-муҳит ва иқлим ўзгаришларини ўрганиш университети очилди. Ўзбекистон БМТ томонидан бу борада қабул қилинган иккита муҳим резолюция ташаббускори бўлди. Айни вақтда “яшил” энергетика иқтисодиётимиз драйверларидан бирига айланмоқда.

Ўзбекистон 2023 йилда иқлим ўзгаришларига мослашув жараёнини молиялаш йўналишида МДҲда биринчилардан бўлиб тарихий қадам ташлади ҳамда 331 миллион долларлик “яшил” суверен халқаро облигацияларни Лондон фонд биржасида жойлаштирди.

Экологик муаммоларнинг минтақавий ва трансчегаравий хусусиятини инобатга олган ҳолда, жорий йилда Ўзбекистон Президенти ташаббуси билан илгари сурилган “Марказий Осиё глобал иқлим таҳдидлари қаршисида: умумий фаровонлик йўлида ҳамжиҳатлик” тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси резолюцияси қабул қилинди.

Унда Орол минтақасини тиклашга қаратилган ташаббусларга алоҳида эътибор берилиб, яшил ўрмонлар барпо қилиш ва маҳаллий аҳоли турмуш даражасини ошириш каби кенг кўламли дастурлар тақдим этилди. Мазкур лойиҳалар юртимизнинг экологик ва ижтимоий ўзгаришларга содиқлигининг ўзига хос ифодасидир.

Энди мазкур йўналишлар бўйича ҳукумат томонидан алоҳида дастурлар ишлаб чиқилади. Унда “яшил” технологияларни жорий этиш, сувни тежаш, кўкаламзор ҳудудларни кескин кўпайтириш, Орол

“Биринчи ниҳолнинг илдизлари атрофини белкурак билан шиббалаб, иккинчи кўчатга меҳр қўрини тўка бошлади... Бу шунчаки ерга бир туп кўчат ўтқазиш, шунчаки дам олиш кунидаги юмушларнинг бири эмас. Бу — етти ёшдан етмишгача бўлган барча фуқарога даъват. Талатўп дунёнинг кўзига кул сочаётган кимсаларнинг қилмишига Президент жавоби. Табиат хоинларининг бошига урилган гаврон... ва ҳар бир ақли расо инсонга сабоқ, ёшларга ибрат, қарияларга дуо, мўйқалам соҳибларию шоирларга илҳом булоғи бу.

фожиасининг оқибатларини юмшатиш, муаммосини ҳал қилиш, энг муҳими, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш каби масалалар устувор аҳамият касб этади, албатта.

Лекин ўзимиз-чи? Ўзимиз юракдан ҳис қиляпмизми буни?

Ахир биз — одамлар она табиатни озмунча хўрладикми, таладикми, азобладикми, алдадикми? Нега асрлар мобайнида бир томчи сувга зор бўлган араб саҳролари сел қаҳрига дучор бўлмоқда, нега шимол далалари, ўрмону кентлари тошқинлар тагида кўмилиб қоляпти? Дунё бино бўлганидан буён чанқоқлик нималигини билмаган серсув манзиллар Африка саҳроларидек қақраб боряпти, дарёлар ўрнида чўллар, чўллар ўрнида кўллар пайдо бўляпти? Чунки биз етти қават ер тагию етти қават осмон устигача нима кўринса, таладик, талаяпмиз. Ҳатто она заминни пилладек ўраб, турли бало-қазолардан асраб турувчи озон қатламигача аямадик — тешдик: мих уриб тешдик, милтиқ отиб тешдик, снаряд

отиб тешдик, тешяпмиз. Бу кетишда булут булутлигини, осмон осмонлигини, юлдуз юлдузлигини унутиб қўймайдими? Бундай талон-тарожларнинг олди олинмаса, жиловланмаса, қиёмат-қойим бўлмайдими? Бир-биридан даҳшатли фожиаларни замин аҳли билиб турибди, эси борлар фарёд уряпти, “Бас қилинг!” дея ҳайқиряпти. Зўравонлар эса кардек, кўрдек миқ этмаётир. Ким ўзи улар? Наҳотки, боласи, ота-онаси, қариндошуруғи, миллати ва ватанининг тақдирини ўйламаса? Нега ёқасидан олиб, бурнини ажриққа ишқамаяпти дунёга эгаменлик даъвосида юрган салтанатларнинг султонлари? Нега?!

Ўзбекистон Президенти дарахт экмоқда...

Биринчи ниҳолнинг илдизлари атрофини белкурак билан шиббалаб, иккинчи кўчатга меҳр қўрини тўка бошлади...

Давлат раҳбарининг қалбидаги орзу-армонларни ҳали-ҳануз ҳаммамиз ҳам тушуниб етганимизча йўқ. Тушуниб етганимизда ҳар йил баҳору кузда эккан минг-минг туп кўчатимиз саратонда қуврааб, қорда музлаб қолмаган бўлар эди. Ахир бу йил мана бунча миллион кўчат экдик қабилидаги ёлғон маълумотлар билан ўзиниям, ўзгаларниям алдаётган амалдорлар йўқми орамизда? Сўнгги 10-15 йилда экилган дарахту буталар ҳақидаги “ҳисобот”лар рост бўлганида эди, Ўзбекистон ўрмонга айланиб кетган бўларди. Алдадик. Оқибат нима бўлди — халқнинг пешона тери билан топилган миллионлар сомондек совурилди, меҳнатимиз сувда оқди, қумга чўкди. Нима наф кўрдик? Президент бундай хунук хатолар такрорланмаслиги, сабоқ чиқариш, қалбларда она табиатга беадоқ меҳру муҳаббат уйғотиш учун ҳам ўзи бош бўлиб дарахт экмоқда.

Дарахт экмоқда...

Биз фарзандларимизга, набираларимизга табиат нима эканини тушунтира оляпмизми? Болаларимиз дарахтларни дарахтлардан, гулларни гуллардан, чечакларни чечаклардан фарқлай оладими? Кўкатларнинг номию майсаларнинг хусусиятини билишадими? Қайрағочнинг фойдасию янтоқнинг шифобахшлигини англашадими? Уларга қалдирғочлар нима учун айвонларга ин қуришини айтганмизми? Зурриётларимизга бургутларнинг лочинлардан, қарғаларнинг қузғунлардан, чиябўриларнинг бўрилардан фарқи ҳақида гапирганмизми? Бир туп дарахт, бир туп райҳон, бир сиқим ялпиз, бир тутам исмалоқ одамзодга қанча фойда келтириши ҳақидачи? Дарахтнинг битта шохини, наъматак ёки дўлананинг битта новдасини бевақт синдириш қанчалар зарарли эканини-чи? Дарёю анҳорлар калла ташлаб, маза қилиб чўмилишгина эмас, минглаб инсонларнинг, гулу ғунчаларнинг, қурту қумурсқа, боғу роғларнинг жони, қони эканини тушунтирганмизми? Болаларимиз ҳис қиладиларми, булут нималиги, ой нималиги, қиру адир ва еру осмон нималигини? Тўфонлар, тошқинлар қаёқдан пайдо бўлишию нега табиий офатлар кўпайиб кетаётгани сабаблари ҳақида уларнинг тасаввури борми? Ер юзидаги ҳамма яратиқ инсон учун, яшаш учун кераклиги, уларни таниш, билиш, кўз қорачиғидек асраб-авайлаш учун ўқиш, ўрганиш зарурлигини билишадими? Ўзимиз-чи? Билсак, нега ариқлар, дарёю сойларнинг суви булғанишига томошабин бўлиб қараб турибмиз, йўл бўйлари, маҳалла-кўйларда куну тун жилдираб оқиб ётган водопровод жўмрагини бураб қўйиш нега эсимизга келмаяпти? Нега тонналаб заҳарли газ чиқараётган йирик корхоналарни тартибга чақирмаяпмиз? Нега остонамиздаги ариқларни хазон босиб ётибди? Кеча эккан ниҳолни эчки ғажиётганини кўриб туриб, нега ҳайдамаймиз? Фарзанд кимдан ибрат олсин? Қуш уясида кўрганини қилмайдими? Қачон сабоқ чиқарамиз ўзимиз — катталар?

Қачон хулоса қиламиз, қачон рост гапиришни ўрганамиз?

Президент дарахт экмоқда...

Ниҳол тубига сув қуймоқда. Бу ниҳоллар ўсиб, азамат дарахтларга, дарахтлар катта боғларга айланади ҳали. Боғлар қушлар чуғурига тўлади, булбуллар маст бўлиб сайрайди. Асаларилар дарахтларнинг гулларига қўнади, шамоллар ўпади, қуёш нур тўкади. Қадим Турон, улуғ Туркистон — янги Ўзбекистон боғларида қариялар ёнбошлаб дам олади, болалар қийқириб ўйнайди, Худо хоҳласа. Ҳар нафас, ҳар дақиқани бекор кетказмай, табиатни онажон, дея бағримизга босиб, елкамизда опичлаб, қарғимизда авайлайдиган замон келди. Онажонимизнинг ойдек порлоқ, қуёшдек меҳрли эканини билмоқ ва ардоқламоқ замони келди.

Кечир бизни, она табиат,
Сочинг юлиб, зўрладик сени.
Оҳ урсанг ҳам қилмадик шафқат,
Орол мисол хўрладик сени.
Сен шод бўлсанг, кўнглинг тўқ бўлса,
Биз ҳам шодмиз, бизлар ҳам тўқмиз.
Кўзинг аччиқ ёшларга тўлса,
Биз ҳам ғариб, бизлар ҳам йўқмиз.
Бошимизни уриб пойингга,
Она, сендан узр сўраймиз.
Энди эса ҳамма жойингни,
Чечакларга, гулга ўраймиз.
Кўклатай деб улуғ мулкингни,
Йўлга чиқди қари, ёшимиз.
Бу қудратли улуғ тўлқинни,
Бошлаб берди давлат бошимиз.
Дала дашту кўча-кўйингни,
Буркагаймиз боғу бўстонга.
Ҳавас қилгай бу жабҳада ҳам,
Аҳли дунё Ўзбекистонга.

Президент дарахт экмоқда...

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

“ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИК” МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ ХОРИЖИЙ МУТАХАССИСЛАР НИГОҲИДА

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг сиёсий иродаси, халқпарвар ва миллатпарвар сиёсати, шунингдек, минтақа миқёсида фаол ташқи сиёсат олиб бораётгани, қўшни давлатлар билан ҳар томонлама, ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантираётгани, эзгулик ва тинчлик-осойишталик омили бўлган диний бағрикенглик тамойилларини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга имкон бермоқда.

Юртимизда кечаётган ижтимоий-сиёсий жараёнлар, таълим, илм-фан, маънавият ва маърифат, миллатлар ўртасидаги дўстлик ва бағрикенглик тамойиллари ўзининг янги тарихий саҳифаларини очди. Яқин қўшни давлатлар билан олий ва юқори даражадаги алоқаларимиз сезиларли даражада фаоллашди.

Давлатимиз раҳбари БМТ Бош Ассамблеясининг сессияларида ҳамда БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаши сессиясида нутқ сўзлаб, муҳим таклиф ва ташаббусларни илгари сурди.

Президентимизнинг муҳим таклифи асосида 2018 йил 12 декабрда БМТ Бош Ассамблеяси томонидан “Маърифат ва диний бағрикенглик” деб номланган махсус резолюция қабул қилинди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мазкур резолюцияни Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги 50 дан ортиқ мамлакатлар якдил қўллаб-қувватлади.

Президент Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Бош Ассамблеясининг 2023 йил 19 сентябрдаги 78-сессиясида илгари сурган ташаббуслари асосида жорий йил 15-16 октябрь кунлари Тошкент ва Хива шаҳарларида “Ислом — тинчлик ва эзгулик дини” мавзусида халқаро конференция юқори савияда ўтказилди.

Унда дунёнинг 22 та мамлакатидан 70 дан ортиқ хорижий меҳмонлар — уламолар, муфтийлар, исломшунос олимлар, халқаро ташкилотларнинг вакиллари ҳамда юртимизда фаолият юритаётган дипломатик корпус раҳбарлари иштирок этди.

Ушбу тадбир якуни бўйича мусулмон мамлакатларининг олим ва мутахассислари иштирокида экстремизм, радикализм ва терроризмга қарши кураш самарадорлигини янада ошириш, илмий раддиялар бериш методологиясини такомиллаштириш масалалари бўйича Хива декларацияси қабул қилинди.

Жорий йилнинг 16 ноябрь куни эса пойтахтимизда “Бағрикенглик ҳафталиги” доирасида Дин ишлари қўмитаси, Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитаси ҳамда Ўзбекистон халқаро ислом академияси ҳамкорлигида “Янги Ўзбекистонда диний бағрикенглик” мавзусида халқаро конференция бўлиб ўтди. Ундан кўзланган мақсад Ўзбекистонда тинчлик, осойишталик омилларидан бири бўлган диний бағрикенглик, динлараро тотувлик ва конфессияларо ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлаш борасидаги ишларни ўрганиш, истиқболдаги вазифаларни таҳлил қилиш, мавжуд муаммоларни аниқлаш ва шу йўналишда ўз ечимини кутаётган масалаларни ҳал этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқишдан иборат.

Халқаро анжуманда АҚШ, Буюк Британия, Корея, Туркия, Малайзия, Португалия, Арманистон, Россия, Тожикистон, Қозоғистон каби давлатлардан мутахассислар, ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси вакиллари, диншунос экспертлар, исломшунослар, миллий маданий марказлар, турли диний конфессия вакиллари, шунингдек, жамоат ташкилотлари, Ўзбекистон халқаро ислом академияси профессор-ўқитувчилари қатнашди.

Анжуманнинг хорижий иштирокчилари бугунги таҳликали замонда Ўзбекистондаги динлараро ва миллатлараро тотувлик ҳамда диний-маърифий соҳадаги ислоҳотлар хорижий давлатлар учун ўрнак бўлаётгани, бу ислоҳотлар ва ташаббуслар бошида Ўзбекистон Президенти турганини юқори баҳолади. Қуйида диний конфессия раҳбарлари ва диншунос мутахассисларнинг анжуман ҳақидаги таассуротларини келтирамиз:

Мустафа ДЕМИРЖИ,
Туркиянинг Салжуқ университети Салжуқ тадқиқотлари институти мудири, профессор:

— Мазкур конференция Ўзбекистондаги 130 дан ортиқ миллат ва элат ҳамда 16 та конфессия вакилларини бир мақсад йўлида бирлаштирди деб айтиш мумкин.

Ушбу нуфузли анжуман орқали турли миллат вакиллари Президент Шавкат Мирзиёев томонидан Ўзбекистонда диний бағрикенглик ва миллатлараро тотувлик борасида олиб борилаётган ислоҳотлардан мамнун эканликларини изҳор қилмоқда.

Тарихан ушбу макон Буюк ипак йўлининг чорраҳасида жойлашган, турли миллат ва халқлар бир ерда жамланган юрт ҳисобланади. Бу эса ўлканинг цивилизациялар туташган манзилига айлантиради. Бундай юрт дунёнинг бошқа жойида топилмайди.

Сергей КРЕТОВ,
Новоапостол черкови Марказий Осиё округи раҳбари:

— Ҳозирда 130 дан ортиқ миллат ва элат ҳамда 16 та конфессия вакиллари истиқомат қиладиган мультиконфессионал Ўзбекистон жамиятида бағрикенгликни тарғиб қилиш юрт ривожининг асосий омилларидан бири ҳисобланади.

Биз Ўзбекистонда динлараро бағрикенгликни таъминлашнинг ўзига хос модели шаклланганининг гувоҳи бўлдик. Унинг ўзига хос жиҳати шундаки, ҳар бир дин вакилига тенг ҳуқуқ ва эркинлик берилгани ва эмин-эркин ибодатларини амалга оширишга шароит яратилганидир.

Шуни айтиш муҳимки, кейинги йилларда янги Ўзбекистонда динлараро мулоқот соҳасида кўплаб ижобий ислоҳотлар амалга оширилаётганининг гувоҳи бўлмоқдамиз ва бу бизни мамнун қилади. Бугунги ўтказилаётган конференция ҳам фикримизнинг яққол мисоли бўлади.

Епископ Хосе Луис Мумбиела СЕРРА,
Марказий Осиё католик епископлари конференцияси раиси, Қозоғистон:

— Ўзбекистонга аввал ҳам бир неча бор келганман. Бу ерда турли дин ва миллат вакилларининг ҳамжиҳатликда ўзаро тинч-тотув ҳаёт кечираётгани, умуман, диний бағрикенгликнинг юксак маданияти шаклангани мени ғоят ҳайратлантиради.

Президент Шавкат Мирзиёев бошчилигида бугун мамлакатингизнинг тез суръатлар билан ривожланиб, халқаро миқёсдаги нуфузи тобора юксалиб боришида диний бағрикенглик ва миллатлараро тотувлик муҳити муҳим роль ўйнамоқда.

Бугунги турли низолар кузатилаётган вазиятда турли миллат, дин вакилларини бир жойга жамлаб, тинчлик, фаровонликни кўзда тутган муштарак мақсадлар илгари сурилаётгани жуда катта жасорат ва дунё ҳамжамиятига намунадир.

Митрополит ВИКЕНТИЙ,
Рус православ черкови Тошкент ва Ўзбекистон епархияси раҳбари:

— Президент Шавкат Мирзиёев барча одамлар тинчлик ва ҳамжиҳатликда яшашларини таъминлашни қўллаб-қувватлаб, тарғиб қилиб келмоқда. Бу эса диний бағрикенгликнинг муваффақият калитидир.

Кейинги йилларда Ўзбекистон халқаро ҳамжамиятга тобора очилиб бормоқда. Турли миллатлар ўртасида эзгулик, тинчлик ва тотувлик, бағрикенглик ва дўстлик сиёсатини тараннум этаётган мамлакат сифатида дунёда тан олинмоқда. Ушбу конференция эса диний бағрикенгликнинг ўзбекона модели сифатида эътироф этилмоқда.

Ўзбекистон Президентининг тинчлик ва ҳамжиҳатлик ташаббусини барчамиз қўллаб-қувватлашимиз керак. Шундай экан, бугунги байрам билан барчани табриклайман. Бундай қувончли кунлар ҳар доим ҳамроҳимиз бўлсин.

Владимир ПРОВОРОВ,
Россия Евангел-Лютеран черкови архиепископи:

— Ўйлайманки, мазкур конференция Ўзбекистондаги турли миллат ва элат вакилларининг тинч-тотув, умумжамият ривожи йўлидаги саъй-ҳаракатларига ҳамоҳангдир.

Ўзбекистон Президентининг миллатлараро тотувлик, диний бағрикенглик тамойилларига асосланган сиёсати мамлакатдаги турли миллат вакилларини бир мақсад сари бирлаштирмоқда. Бу янги Ўзбекистоннинг инсонпарварлик ислоҳотларидан бири сифатида халқаро ҳамжамият томонидан эътироф этилмоқда.

Абд Раҳман Моҳд РОСМИЗИ,
Малайзия Ислом илмлари университети профессори:

— “Янги Ўзбекистонда диний бағрикенглик” мавзусидаги конференция сабаб Ўзбекистонда бўлганимдан жуда ҳам мамнунман. Фурсатдан фойдаланиб, ушбу нуфузли анжуман ташкилотчиси ва ташаббускори Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Жаноби Олийларига миннатдорлик билдириб қоламан. Бу каби тадбирларнинг бардавом бўлаётгани жуда қувонарлидир. Зеро, яхши биламизки, ислом дини таълимотига кўра, Аллоҳ таоло инсонларни турли халқ ва миллатларга бўлиб яратган ва уларнинг асосий мақсади Ер юзида ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликда яшашдан иборат.

Бироқ бугун Ер юзининг айрим ҳудудларида содир бўлаётган низолар, тўқнашувлар тинчлик-тотувликнинг қадрини янада оширмоқда. Шу нуқтаи назардан, бугунги конференция долзарб аҳамиятга эга.

Кейинги йилларда Ўзбекистонда диний-маърифий соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар, юртингиздаги диний конфессия вакилларининг фаолиятини ўрганиш, таҳлил этиш, Ўзбекистоннинг бағрикенглик сиёсатини жаҳон ҳамжамиятига намуна сифатида кўрсатиш анжуман қатнашчиларининг муҳим мақсади бўлиши керак. Ўз юртимизга қайтганимизда ҳам конференцияда кўтарилган инсонпарварлик, бағрикенглик ғояларини етказишни кўзда тутганмиз.

Санжит ДЖХА,
МДҲ Ҳинд форуми раиси, Россия Ҳинд Кенгаши раиси:

— Бугунги ташкил этилаётган “Янги Ўзбекистонда диний бағрикенглик” конференциясини ўз йўналишига кўра, дунёда ноёб ҳодиса деб ҳисоблайман.

Мен бир неча дин ва миллат вакиллари яшайдиган давлатларни биламан, лекин бугунгидек давлат раҳбари даражасида эътибор бериладиган бирорта мамлакатни билмайман.

Ўзим шахсан Кришна жамияти вакили ҳисобланаман. Қадимги санскрит тилида ёзилган диний манбаларда “Бу дунё унда яшаётган дин ва миллат вакилларидан қатъи назар, катта оиладир”. Мен айнан Ўзбекистонда бир нечта миллат ва элатларнинг аҳил ва иноқ оиладек яшаётганига гувоҳ бўлдим. Бундай нуфузли анжуманда иштирок этаётганимдан ғоят мамнунман.

Фариде КАМАЛОВА,
Аҳмад Яссавий номидаги Халқаро қозоқ-турк университети кафедра мудири:

— Инсоний қадриятларга асосланган динлараро мулоқотнинг асосий пойдевори бағрикенгликдир. Бағрикенглик турли фикрлар, эътиқодлар ва маданиятларни ҳурмат қилиш сифатида таърифланади ҳамда кўп миллатли ва кўп конфессияли жамиятларда тинч-тотув яшашнинг зарур шарти сифатида кўрилади.

Модомики, шундай экан, ҳар бир инсон, бутун жамият ўзаро муносабатларни халқларнинг турли-туман урф-одатлари, маданияти ва қадриятларини тан олган ҳолда бағрикенглик асосига қуриши зарур. Зеро, тинч-тотувлик, бағрикенглик тараққиёт гаровидир.

Хорижий эксперт ва мутахассисларнинг фикрларидан шундай хулоса қилиш мумкинки, Ўзбекистонда диний бағрикенгликни таъминлаш соҳасида олиб борилаётган ислоҳотлар натижасида мазкур жабҳада “Ўзбек модели” ўзига хос намуна ўлароқ шаклланаётгани жаҳон ҳамжамияти томонидан эътироф этилмоқда.

Мамлакатимизда турли динларга эътиқод қилувчи кишиларнинг бир маконда эзгу ниятлар йўлида ўзаро ҳамкор ва ҳамжиҳат бўлиб яшаши, меҳнат қилиши бағрикенгликнинг энг ёрқин намунасидир. Дунёдаги вазият кескин ва мураккаб бўлиб бораётган бугунги кунда юртимизнинг тинчлиги ва равнақини таъминлаш, диний бағрикенгликни қарор топтириш ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир.

ЎзА

Президентимиз халқаро минбарларда Оролбўйи минтақасидаги экологик ҳалокатни бартараф этишга жаҳон ҳамжамияти диққат-эътиборини қаратиб келмоқда. Орол денгизининг қуриган тубида ўрмонзорлар яратиш кўлами кенгаймоқда.

Инсон қадри учун

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ЯНГИЛАНАЁТГАН ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

Қурбанбай БАЙНИЯЗОВ,
“Еркин Қарақалпақстан” — “Вести Каракалпакстана” газеталари бош муҳаррири в.б.

Бошланиши 1-бетда

Азалдан табиатга меҳр берган, унинг қадрига етишга интилган халқмиз. Шу боис, табиат сўзининг олдига доимо “она” сўзини қўшиб қўллаймиз. Халқимиз атрофда, оламда мавжуд нарсаларни асраб-авайлашга интилади. Кейинги йилга бундай ном берилиши мана шундай қадриятларимизга мос. Давлатимиз раҳбари илгари сурган ушбу фикрлар она ватанга беқиёс муҳаббатни ҳис қилиш, мавжуд имкониятларнинг қадрига етиш, уни келажак авлодларга етказишда фидойи бўлишга чорлайди. Демак, она табиатни асраб-авайлашга, ҳимоя қилишга қаратилган ишлар, “яшил иқтисодиёт”га ўтиш борасидаги саъй-ҳаракатларимиз янги босқичга кўтарилади.

Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети ўқитувчиси, иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори Бийбисора Ережепованинг сўзларига кўра, “яшил” иқтисодиёт деганда, инсоният учун зарур ресурсларни, атроф-муҳит ва экологияни бутун ҳолда асраб қолиб, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳалари билан боғлиқ иқтисодиётни янада ривожлантиришга қаратилган иқтисодий хизматнинг алоҳида йўналиши тушунилади.

“Оддий мисол, шу йил октябрь ойининг биринчи ўн кунлигида Тахиатош иссиқлик электр станциясида 180 киловатт қувватга эга навбатдаги қуёш фотоэлектр станцияси ишга туширилиб, натижада 420 минг киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариладиган бўлди. Бунинг натижасида йилига 45 минг куб метр табиий газнинг тежалишига эришилди. Мана шунинг ўзи кичкинагина “яшил иқтисодиёт”, дейди мутахассис.

Қорақалпоғистонда 2030 йилгача 11 миллиард доллар тўғридан тўғри инвестиция ҳисобига жами 10,3 гигаватт қувватга эга 10 та йирик шамол электростанцияси қурилиши режалаштирилган. Бу лойиҳалар тўлиқ ишга туширилгач, йилига 35 миллиард киловатт-соат энергия олинади. Шу йил 19 август куни Президентимизнинг Қорақалпоғистонга ташрифи давомида ушбу лойиҳаларнинг бир нечтасига старт берилди.

Президентимиз халқаро минбарларда Оролбўйи минтақасидаги экологик ҳалокатни бартараф этишга жаҳон ҳамжамияти диққат-эътиборини қаратиб келмоқда. Орол денгизининг қуриган тубида ўрмонзорлар яратиш кўлами кенгаймоқда. Бу хайрли ва савобли ишга нафақат қорақалпоғистонликлар, балки барча вилоятлардан техника ва қўл кучи билан ёрдам кўрсатилмоқда. Бугунги кунда 2 миллион гектардан ортиқ майдонга экилган ўсимликлар кўкариб, денгиз тубини яшил қопламага айлантирмоқда.

Бу йўналишдаги яна бир муҳим жиҳат. Экотизимни яхшилаш, шўрланган, сувсиз муҳитда янги нав ва уруғларни яратиш учун Оролбўйи халқаро инновация маркази ташкил этилди. Яқинда қишлоқ хўжалигини иқлимга мослаштириш дастури тасдиқланди. Унга кўра, Оролбўйида иқлим ўзгариши оқибатини юмшатишга 80 миллион доллар ажратилади. Ушбу маблағлар 100 минг гектар яйловни деградациядан чиқариш, тупроқ-иқлимга мос кунжут ва қовун навларини етиштириш, чорва озуқа базасини мустаҳкамлаш ва кадрлар тайёрлашга сарфланади.

Шунингдек, бугунги кунда Нукус — Тахиатош трассаси ёқасида олиб борилаётган ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари кўрган кўзни қувонтириб, кўнгилни кўтаради.

Ўтган ҳафтада ижодий жамоамиз Тахтакўпир туманида газета муштарийлари билан учрашув ўтказиш учун йўлга чиққанида, ҳамроҳ бўлган нуроний акамиз йўл бўйларида меҳнат қилаётган аҳолининг ибратли ишларидан кўнгли тўлиб:

— Баракалла, оғизбирчилигингизга кўз тегмасин, меҳнатингизнинг натижасини, роҳатини кўринг. Баҳорда экилган кўчатлар тутиб, ўсиб ривожланиш фазасига кирибди. Насиб қилса, бу ҳудудларда катта ўрмонлар бўлади. Мени айтди дерсан, — деди.

Бундай ҳам савоб, ҳам хайрли ишни республикамизнинг нафақат шимолий, балки жанубий, ғарбий ҳудудларида, ҳар бир маҳалла, кўча, ҳаттоки оилаларда кузатишимиз мумкин.

Бу йил куз мавсумида “Яшил макон” лойиҳаси доирасида республика бўйича жами 5 миллион 600 минг дона манзарали ва мевали кўчат экилиши кўзда тутилган. Ҳозир бу жараённи узоғи билан 10 кун ичида якунлаш бўйича ишлар уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Шунингдек, ниҳоллар тутиб кетиши, ўсиб ривожланиши бўйича ҳам тегишли ташкилотларга, мутахассисларга алоҳида масъулият юкланган.

Дарҳақиқат, Қорақалпоғистонда энг олис, чекка овул, ҳудудларнинг ҳам инфратузилмаси яхшиланиб, аҳолининг ижтимоий турмуш даражаси ортмоқда. Хусусан, юртимизнинг шимолий дарвозаси ҳисобланган Тахтакўпир, Боршитов ёнбағри, Қаратерен кўли соҳили ҳудудларида инфратузилмани янада яхшилаш, туризм салоҳиятини ошириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш мақсадида лойиҳа қиймати 30 миллиард сўмдан ортиқ экотуризм комплекси фойдаланишга топширилди. Унинг очилиш маросимида бир отахоннинг “Янги Ўзбекистонда янгиланаётган Қорақалпоғистон”, дея ҳаяжонланиб айтган гапи ҳеч ёдимдан кўтарилмайди.

Қорақалпоғистонда туризм ривожланмоқда. Масалан, 1 миллион 300 минг сайёҳ келди. Президентимиз ташаббуси билан халқаро Нукус — Олмаота, Нукус — Истанбул, ички Нукус — Мўйноқ авиарейслари, Нукус — Манғистов темир йўл қатнови очилиб, йўловчилар бу йўналиш хизматларидан фойдаланмоқда.

Амударё устида янги темир-бетон конструкцияли замонавий автомобиль ҳамда темир йўл кўприги, шунингдек, Шовот бекатидан Қораўзак бекатигача бўлган 85 километр узунликдаги темир йўл линияси қуриб битказилиши Қорақалпоғистонда транспорт инфратузилмасини яхшилаш йўлида жуда муҳим қадам бўлди. Ушбу кўприк Россия ва Қозоғистондан юк ташиш масофасини 240 километр, вақтини эса 6 соат қисқартиради.

Шу пайтгача Амударё тумани аҳли автомобилда Нукус томон Урганч ва Беруний орқали юришга мажбур эди. Бунинг учун қўшимча 180 километр йўл юришга тўғри келарди. Поездда эса Хоразмнинг шарқ томонидаги Ҳазорасп кўпригидан ўтиб келинарди. Янги кўприк туфайли бу қийинчиликлар барҳам топди. Халқнинг узоғи яқин бўлди.

Мазкур кўприкнинг узунлиги 423 метр. У билан бирга Шовот — Қораўзак бекатларини боғлайдиган 85 километрли темир йўл ҳамда 3 та вокзал ҳам барпо этилди.

Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, бу кўприк, аввало, ўзбек ва қорақалпоқ халқлари ўртасидаги мустаҳкам ишонч ва дўстлик кўпригидир. Бу йўл жаҳонга очилаётган янги Ўзбекистон, янги Қорақалпоғистоннинг тараққиёт ва фаровонлик йўлидир. Мана шу азим дарёнинг икки соҳилида шундай ёруғ кунларни орзу қилиб яшаб келаётган минглаб юртдошларимизнинг умидлари рўёбга чиқди.

Қорақалпоғистоннинг шимолий туманларига вилоятлар бириктирилиши натижасида ҳудудлар инфратузилмаси яхшиланиб, аҳолининг турмуш фаровонлиги янада ошди. Масалан, Хоразм вилояти Шуманай туманидаги 250 та уй-жойнинг том қисми шиферлаб берилди. Нукус туманига бириктирилган Самарқанд вилояти эса туманда янги бозор мажмуаси, масжид, кутубхона ҳамда фуқаролар йиғини маъмурий биносини қуриб, фойдаланишга топширди. Натижада ушбу ҳудудларда ижтимоий объектлар кўпайиб, аҳолига қулайлик яратилди.

Шунингдек, Қўнғирот — Бейнеу автомобиль йўлининг янгидан қурилган 240 километрли қисми фойдаланишга топширилди. Ҳисоб-китобларга кўра, янги йўл атрофида 200 дан ортиқ савдо-хизмат кўрсатиш объекти ҳамда саноат корхонаси қурилади. Шунинг ҳисобидан келгусида 5 мингга яқин иш ўрни яратилади. Натижада Қорақалпоғистонда транзит ва бошқа хизматлар ҳажми йилига 200 миллион доллар, давлатимиз экспорт кўрсаткичи эса 300 миллион доллар ортиши учун мустаҳкам асос яратилади.

Охирги етти йилда Қорақалпоғистон Республикасида 17 триллион 800 миллиард сўмлик 6784 та лойиҳа амалга оширилди. Бунинг натижасида 56 мингта иш ўрни яратилди. Шу даврда 2 миллиард 815 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилинди. Бу йил республикада умумий қиймати 874 миллион долларлик 470 та лойиҳа амалга оширилмоқда. Бу изчил давом эттирилиб, Қорақалпоғистонда хорижий инвестор ва маҳаллий тадбиркорлар томонидан умумий қиймати 9,5 миллиард долларлик 124 та лойиҳа шакллантирилди. Лойиҳаларга Хитой, Саудия Арабистони, Германия, Испания каби қатор мамлакатлар компаниялари инвестиция киритмоқда. Улар энергетика, иссиқлик таъминоти, тоғ-кон ва кимё саноати, қурилиш материаллари, хизмат кўрсатиш ва бошқа тармоқларни қамраб олган. Масалан, Саудия Арабистони билан ҳамкорликда Нукус шаҳрида марказлашган иссиқлик таъминоти тизимини яхшилаш, Испания инвестицияси иштирокида Қораўзак туманида қуёш ва шамол электр станциялари қуриш, германиялик инвесторлар томонидан Нукус туманида мисни қайта ишлаш ва кабеллар ишлаб чиқариш лойиҳалари режалаштирилган. Мазкур 124 та лойиҳа натижасида 20 мингдан ортиқ аҳоли иш билан таъминланади.

Хусусан, Хитой компанияси томонидан Қўнғирот туманида қиймати 1 миллиард 200 миллион долларлик 1 гигаватт қувватли, Беруний ва Қораўзак туманларида Саудия Арабистони компанияси билан ҳамкорликда қийматн 250 миллион долларлик 200 мегаватт қувватли шамол электростанциялари қурилиши режалаштирилмоқда. Келгусида уларда йилига 4 миллиард 200 миллион киловатт-соат ёки 1 миллион 750 минг хонадоннинг 1 йиллик истеъмолига тенг “яшил” энергия ишлаб чиқарилади. Натижада 1,3 миллиард метр куб табиий газ тежалади.

Президентимиз 2021 йил Қорақалпоғистонга ташрифи чоғида IT парк учун янги бино қуриш бўйича кўрсатма берган эди. Шунга мувофиқ, Нукус шаҳри марказида 17 қаватли замонавий бино бунёд этилди. Бу ерда IT таълим ва коворкинг марказлари, офислар, конференция зали ва хизмат хоналари мавжуд. Шунингдек, бинога IT парк резидентлари, соҳада фаолият олиб бораётган инвесторлар, чет эллик аутсорсинг корхоналар жойлаштирилади. Илгари икки қаватли бинода очилган IT парк бугун муҳташам мажмуага кўчгани режалар улканлигидан дарак беради.

Шунингдек, Нукус шаҳрида Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази Қорақалпоғистон филиалининг янги биноси фойдаланишга топширилди.

Қорақалпоғистонлик ёшларнинг билим олиши учун бу йил ҳам қўшимча 10 минг квота ажратилиши натижасида қизи Бухоро тиббиёт институтига ўқишга кирган қўшнимиз Бийбиназ ҳар куни давлатимиз раҳбаридан миннатдор, айтар раҳмати чексиз. Бундай миннатдорлик туйғуларини ҳар бир қорақалпоғистонликдан эшитиш мумкин. Чунки Президентимизнинг Қорақалпоғистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳолининг турмуш фаровонлигини яхшилаш, розилигига эришиш борасида ўн бешдан ортиқ фармон ва қарори қабул қилинди. Натижада қанчадан қанча ижтимоий объектлар қурилди ва қайта таъмирланди. Ичимлик сув, электр энергияси, табиий газ етказилиб, кўчаларга асфальт ётқизилмоқда. Автомобиль, сув йўллари қайта таъмирланмоқда.

Ҳудудда ишбилармонлик инфратузилмаси ҳам жадал ривожланмоқда. Бунинг учун 44,5 триллион сўм маблағ йўналтирилган. Натижада охирги йилларда 25 мингдан ортиқ янги тадбиркорлик субъекти ташкил этилди. Биргина ўтган йилда 345 миллион долларлик 1400 дан ортиқ лойиҳа амалга оширилиб, 10 мингдан зиёд янги иш ўрни яратилди.

Қорақалпоғистонда чет эл капитали билан ташкил этилган корхоналар сони ҳам кўпайиб бормоқда. 2017 йилда 73 та хорижий ва қўшма корхона бўлган, бугунги кунда эса уларнинг сони 175 тага етди. Ҳозирда ҳудуд иқтисодиётига туртки берувчи қарийб 9,5 миллиард долларлик 120 дан ортиқ янги йирик лойиҳалар амалга оширилмоқда. Ушбу лойиҳалар 2025-2028 йилларда босқичма-босқич ишга туширилади. Натижада 20 мингдан ортиқ иш ўрни, 12 триллион сўмлик ишлаб чиқариш қуввати ва бюджетга 500 миллиард сўм қўшимча тушум яратилади.

Таъкидлаш жоизки, 2030 йилга қадар Қорақалпоғистонда 10 та йирик шамол электр станцияси қурилиши режалаштирилган. Бу лойиҳалар тўлиқ ишга тушгач, энергия узатишда барқарорликни таъминлаш учун Қўнғирот, Беруний ва Қораўзак туманларида жами 400 мегаваттли 3 та электр энергиясини сақлаш тизими барпо этилади.

Қорақалпоқ халқининг кўнглидан жой олган яна бир қувончли воқеа — Президентимизнинг ташаббуси билан Ажиниёз Қўсибой ўғлининг 200 йиллиги ЮНЕСКО доирасида нишонланадиган халқаро юбилейлар сафига киритилиши, юбилейни ўтказиш бўйича махсус қарор қабул қилиниши бўлди. Қарор асосида шоир қабрининг атрофи ободонлаштирилди, китоблари озарбайжон, турк тилларига таржима қилинди.

Гиннеснинг рекордлар китобига кирган Нукусдаги “Оққуш” мажмуасидаги қора уйда халқаро конференция юксак савияда ўтказилиб, қатор туркийзабон давлатлардан олим ва ёзувчи-шоирлар иштирок этди. Бу тадбирнинг давоми шу йил 19 ноябрь куни Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик катта театрида юқори кўтаринкилик билан ўтди. Бу ўзбек ва қорақалпоқ халқининг илдизи бир, урф-одат, анъаналари, адабиёти, маданияти, санъатига ажратиб баҳо бериш мумкин эмаслигини исботлайди.

Шу йил 28 ноябрь куни қорақалпоқ миллий матбуоти асоси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва Вазирлар Кенгаши таъсисчилигидаги “Еркин Қарақалпақстан” газетаси нашр қилина бошлаганига 100 йил тўлади. Бу санани жамоамиз катта шижоат ва хурсандчилик билан кутиб олмоқда. Зеро, юртимиздаги бугунги ўзгаришлар, ислоҳотлар жараёнини ёритиб бориш қанчалик масъулият талаб этса, бу вазифани сидқидилдан адо этишда шунчалик фидойилик ҳам зарур. Бир асрни қаршилаётган газетамиз жамоасида бу икки жиҳат ҳам етарли даражада.

Бир сўз билан айтганда, Қорақалпоғистон Республикасини ҳар томонлама ривожлантириш, ҳаётимиз фаровонлигини таъминлаш Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг алоҳида ва доимий эътиборида бўлиб келаётгани бутун қорақалпоқ халқига ҳаётдан розилик ҳиссини бағишламоқда. Энг муҳими, бу борадаги ислоҳотлар, амалий саъй-ҳаракатлар йилдан йилга янада такомиллашиб, гўзаллашиб боряпти.

Шу боис, ишончимиз комилки, бундан кейин ҳам қорақалпоқ элида бошланган бундай эзгу, хайрли, халқпарвар ишлар бардавом бўлади. Янги Ўзбекистонда янги Қорақалпоғистон энг гўзал, ҳар томонлама ривожланган ҳудуд сифатида бўй кўрсатиб бораверади.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Ўзбекистон бренди остида тўқув дастгоҳлари корхонанинг ўзида ишлаб чиқарилиб, ички ва ташқи бозорга етказиб берилади.

2024 йил 26 ноябрь, 240-сон

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

yuz_official yuz.uz_news yuz

Ислоҳотлар амалда

Кучли иқтисодиётни шакллантириш, адолат, қонун устуворлиги, хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш, аҳоли даромадини ошириш ҳамда халқаро стандартларга мос келувчи ижтимоий ҳимоя тизимини жорий этиш бугун янги Ўзбекистондаги халқчил ислоҳотларнинг устувор мақсадидир. Бу яқинда парламент палаталарида бўлиб ўтган йиғилишларда алоҳида таъкидланди.

Салоҳиддин САМАДОВ,
Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармаси ижрочи директори

КАМБАҒАЛЛИКДАН ФАРОВОНЛИК САРИ

Одамлар турмуш тарзи ва қарашларини ўзгартиришга қаратилган дастур

Хусусан, давлатимиз раҳбари Олий Мажлис Қонунчилик палатасида 20 ноябрь куни бўлиб ўтган мажлисида Сайхунобод, Уйчи, Зарбдор, Ғиждувон тажрибалари асосида “Камбағалликдан фаровонлик сари” комплекс дастури қабул қилингани ва унинг доирасида амалга оширилаётган ишлар ижобий самарасини бераётганини қайд этди. Ушбу чора-тадбирлар туфайли ишли бўлаётган, оиласига барака кираётган хонадонлар сафи кенгаймоқда. Иш ва муқим даромадга эга одамлар нафақат рўзғорини бутлаб олаяпти, балки янги фаолият турлари билан шуғулланишга ҳаракат қиляпти.

Камбағаллик фақат иқтисодий эмас, балки ижтимоий оқибатлар, таълим ва соғлиқни сақлашдаги камчиликлар, шафқатсизлик ва чекланган имкониятлар билан боғлиқ муаммодир. Камбағалликни қисқартириш ва аҳоли турмуш даражасини яхшилаш бўйича муҳим ижобий натижаларга эришилаётгани ана шу жиҳатлари билан ҳам аҳамиятли.

Мамлакатимизда 2024 йилнинг қолган даврида 500 минг, 2025 йилда эса 1 миллион кишини камбағалликдан чиқариш ижтимоий-иқтисодий сиёсатимизнинг энг муҳим мақсади сифатида белгиланди. Бунга эришиш учун барча даражадаги давлат органлари ва ташкилотларига аниқ вазифалар юклатилди. Кўриладиган чора-тадбирлар, биринчи навбатда, ижтимоий ҳимоя, иқтисодий имкониятлар яратиш, шунингдек, аҳоли учун таълим ва соғлиқни сақлаш хизматларини яхшилашга қаратилади.

Давлат ижтимоий-иқтисодий сиёсатининг асосий йўналишлари орасида камбағал оилаларга ёрдам бериш, турмуш шароитларини яхшилаш, иш билан таъминлаш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш каби масалалар жой олади. Шунингдек, ўзгаришлар таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий ҳимоя соҳаларида бўлади.

Ҳар бир давлат органи ва ташкилоти ўз соҳасига кўра аниқ вазифаларни амалга оширишга мажбур бўлиб, ушбу жараённи тартибга солиш ва жадаллаштириш учун қўшимча ресурслар жалб қилинади. Бундан ташқари, халқаро ҳамкорлик, мамлакатнинг ички имкониятларидан фойдаланиш ҳамда давлат ва хусусий сектор ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Умуман, дастурни амалга ошириш доирасида 5000 та янги иш ўрни яратиш белгиланган. Жамоат ишлари жамғармаси 3000 та, Ҳунармандчилик ва касаначиликни қўллаб-қувватлаш жамғармаси 1000 та, Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш жамғармаси 1000 та янги иш ўрни ташкил этишни режалаштирган. Дастур доирасида аҳолининг ижтимоий ҳимояси кучайтирилади. Касб-ҳунар тизими такомиллаштирилади. Соғлиқни сақлаш, таълим, ижтимоий хизмат ва бошқа йўналишларда инфратузилма яхшиланади. Хизматлар сифати ва шаффофлиги ошади. Аҳолининг ижтимоий ҳолатини яхшилаш мақсадида молиявий ёрдам кўрсатиш, грантлар ва субсидиялар бериш кўлами кенгаяди. Тадбиркорларга молиявий ва консалтинг хизматлари кўрсатиш яхшиланиб, одамларнинг ҳуқуқий саводхонлиги ва иқтисодий билимлари оширилади. Тадбиркорлик ҳамда инновацияларга қизиқиш шакллантирилади. Яъни дастур ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг муҳим қисмига айланади. Бу бўйича мукаммал стратегияни ўзида жамлайди. Мазкур йўналишда республика миқёсида комиссия ташкил этилиши ҳамда дастур ижроси барча давлат органларининг биринчи даражали вазифаси этиб белгиланган унинг доирасидаги ишлар қанчалик муҳим ва кечиктириб бўлмас эканини англатади.

Ўзбекистон тўқимачилик саноати яхши ривожланган мамлакат. Бунинг учун бизда база етарли. Унинг экспорт ҳамда аҳоли бандлигини таъминлашдаги ўрни ҳам юқори. Демак, камбағалликни камайтиришда соҳа ўзига хос тажриба ва салоҳиятга эга бўлиши керак. Президентимизнинг 2024 йил 1 майдаги “Тўқимачилик ва тикув-трикотаж саноатини ривожлантиришни янги босқичга олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони бу борадаги имкониятни янада оширишга хизмат қилади. Чунки ҳужжатда бу саноатни сифат босқичига олиб чиқишнинг асосий йўналишлари кўрсатиб ўтилди. Ипкалавани қайта ишлаш даражасини 2027 йил якунига қадар босқичма-босқич 100 фоизга олиб чиқиш, дастлабки босқичда Андижон ва Наманган вилоятларидаги тўқимачиликка ихтисослашган кичик саноат зоналари ҳамда Тошкент вилоятидаги индустриал технопаркни тўлиқ инфратузилма билан таъминлаш, зарур бино ва иншоотларни тадбиркорларнинг талаб ҳамда лойиҳалари асосида қуриб, тайёр ҳолатда бўлиб-бўлиб тўлаш шарти билан ёки ижара асосида бериш имкониятини яратиш шулар жумласидан.

Шунингдек, республикамизни “тўқимачилик хаби”га айлантириш ва камида халқаро даражада тан олинган 10 та маҳаллий бренд яратиш устида ишларни манзилли ташкил этиш, корхоналарга ички ва ташқи бозорларда ўз маҳсулотларини сотишга кўмаклашиш бўйича самарали чораларни кўриш вазифаси қўйилган. Бу жойларда ўнлаб янги тадбиркорлик субъектлари пайдо бўлади, минглаб одамлар ишга жойлашади, дегани. Энг муҳими, ҳаракатлар амалда натижасини кўрсатмоқда ҳам. Мисол учун, Жамоат ишлари жамғармаси ва “Marmara Group” стратегик ва ижтимоий тадқиқотлар жамғармаси кўмагида Қуйи Чирчиқ туманида Туркиянинг “Tesmak Textile Makina” корхонаси негизида юқори сифатли тўқув дастгоҳларини Ўзбекистондаги тадбиркорлик субъектларига ижара асосида етказиб бериш ва тўқув дастгоҳларини ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш мақсадида “Talos” масъулияти чекланган жамияти ташкил қилинди. Бунинг учун 10 миллион доллар тўғридан тўғри инвестиция киритилди. Ишлаб чиқарилган тўқув дастгоҳлари “Showroom” тақдимотлари орқали сотилади. Тақдимотлар мижозларга маҳсулотларни яқиндан кўриш, хусусиятлари ва фойдаланиш имкониятлари билан танишиш имконини беради.

Корхона маблағлари ҳисобидан туркиялик малакали мутахассислар маҳаллий кадрларни ўқитиш орқали тўқимачилик институтлари ҳамда корхоналари ривожланишига ҳисса қўшади. Тадбиркорлар харид қилган тўқув дастгоҳлари бўйича хизмат сервиси кўрсатилиши йўлга қўйилади.

Ўзбекистон бренди остида тўқув дастгоҳлари корхонанинг ўзида ишлаб чиқарилиб, ички ва ташқи бозорга етказиб берилади.

Бундан ташқари, мазкур лойиҳани амалга оширишда Жамоат ишлари жамғармаси маблағлари ҳисобидан 5 миллиард сўмлик керакли жиҳозлар олиб берилди. Корхона замонавий технологиялар асосида мато ишлаб чиқаришни йўлга қўйган бўлиб, бугунги кунда ушбу маҳсулотлар экспортга йўналтирилмоқда.

Ҳозир корхонада 30 нафар хотин-қиз меҳнат қилмоқда. Корхона тўлиқ ишга туширилгандан сўнг ишчилар сони 200 нафарга етади. Бунда, асосан, маҳаллий аҳоли жалб этилади.

Жамият ривожи ва тараққиёти иқтисодий, маданий, ижтимоий соҳалардаги ютуқлар, инсоннинг қадр-қимматига бўлган эътиборга боғлиқ. Агар давлат инсонни қадрласа, у ўзини эркин ҳис қилади, жамиятда ўрнини топиши осон бўлади. Бу иқтисодий тараққиётга ҳам ижобий таъсир кўрсатади.

Давлатнинг инсон қадрига муносабати қонун ва сиёсатида аксини топиши керак. Камбағаллик, ишсизлик ва саломатлик муаммоларига қарши курашиш, одамлар учун тенг имкониятлар яратиш уларнинг қадр-қимматини тан олишни таъминлайди.

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Аграр тармоқ

КЎЗЛАНГАН МАҚСАДГА ЕТИШ УЧУН ИМКОНИЯТЛАР ТЎЛИҚ ИШГА СОЛИНИШИ КЕРАК

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг жорий йил 20 ноябрь куни бўлиб ўтган мажлисида давлатимиз раҳбари бошқа соҳалар қатори қишлоқ хўжалигидаги ишларга ҳам алоҳида тўхталиб, бу борада унинг барча тармоқлари, аввало, мева-сабзавотчиликни интенсив ривожлантириш, янги уруғ навларини яратиб, импортни 50 фоиз қисқартириш бўйича дастурлар борлигини қайд этди.

Ҳукумат бу дастурлар ижросини таъминлаб, қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришни 1,3 баробар кўпайтириш, ҳар гектар ердан олинадиган ўртача даромадни 5 минг долларга етказиш, соҳада экспорт ҳажми 10 миллиард доллардан иборат бўлиши, сув тежайдиган технология билан қамраб олинган ер майдонларини 2 карра ошириш бўйича ишни самарали ташкил этиш зарурлиги айтилди. Бу масала айни шу куни Самарқанд вилоятини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли турмуши фаровонлигини ошириш чора-тадбирлари юзасидан ўтказилган йиғилишда ҳам алоҳида таъкидланди. Хусусан, Булунғурнинг тупроғи, иқлими мева-сабзавотчиликка қулай. Тумандаги самараси кам 6 минг гектар ғалла майдони мева-сабзавот етиштиришга ихтисослаштирилса, гектаридан даромад 10 минг доллардан ошади, 45 минг одам ишли бўлади. Маҳсулотнинг ярми хорижга сотилиб, қўшимча 52 миллион доллар экспорт тушуми таъминланади.

Иштихон, Ургут, Пайариқ ва Қўшработдаги одамлар 35 минг гектарда узум етиштиради. Лекин сердаромад навлар экиш, касалликка қарши курашиш, янгича агротехник тадбирларга кўникма етишмагани учун ҳосилдорлик паст. Шу боис, Иштихонда Академик М.Мирзаев номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-тадқиқот институти илмий-тажриба станциясини ташкил қилиш таклифи билдирилди. Унда in-vitro усулида кўчатчилик йўлга қўйилиб, узумнинг “Гигант”, “Сирлибой”, “Аватар” каби бозорбоп навлари экилади. Натижада ҳосилдорлик қўшимча 25-30 центнер, экспорт 20 миллион долларга ошади.

Дарҳақиқат, қишлоқ хўжалигининг иқтисодиётимиз, аҳоли бандлиги ва турмуш шароитини яхшилашдаги аҳамияти юқори. Соҳа ривожига қаратилаётган лойиҳалар, амалий ишлар шунга хизмат қиляпти. Лекин ҳали қилинадиган ишлар кўп. Имкониятлардан тўлиқ фойдалана олмаяпмиз.

Бир пайтлар боғбонларнинг бир неча авлоди ўз умрини бахшида этган олманинг “Розмарин”, “Афросиёб” “Қандил” деган навлари бўларди. Баҳоргача суви билан турарди. Сал қурт тушса ҳам мазаси ўзгача бўларди. Улар энди гўё “ибтидоий селекция” намуналари бўлиб қолгандек. Энди бозорларимизга кўп мевалар четдан кириб келяпти. Кўпида чирой бор-у, таъми йўқдек...

Бу борада қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор Тўрақул Хўжақулов бундай дейди:

— Нав яратиш жуда мураккаб иш. Ўн йиллаб ишлайсиз. Ҳар йили юзта кўчатдан икки-учтасини танлаб оласиз. Қолганлари бекор қилинади. Баъзан яхши нав яратиб, уни тасдиқдан ўтказа олмайсиз... 20 йилдан буён селекция билан шуғулланаман. Олма дунёдаги энг кўп етиштириладиган мева. Унинг 7500 дан ортиқ тури мавжуд. Ҳозирги харидор аввалгидек эмас, олма сотиб олишда таъмидан кўра кўринишига эътибор беради. Кўпчилик ўзимизнинг сершира олмани эмас, силлиқ, чиройли хориж мевасини танлайди. “Олманинг қурт еганини танла”, деган гап бор. Бунда урғу ўсимликка кам кимёвий ишлов берилганига ва унинг экологик жиҳатдан тоза эканига қаратилади. Чунки “тоза” мевага қурт тушади. Тадқиқотларга кўра, энг кўп темир моддаси олманинг яшил рангли йирик “Симиренко” навида бўлади. Айтайлик, бизга кўп келтириладиган эрон олмаси бир килограмми таркибида темир тутишига (85,9 миллиграмм) кўра “Симиренко”дан (бир килограммида 100 миллиграмм) кейинги ўринда туради. Шунингдек, Ўзбекистонда ўсадиган “Бахмал”, “Жаннатой”, “Гольд”, “Беш юлдуз” каби олма навлари ҳам темир моддасига бой. Аммо эрон олмасининг узоқ сақланиши, кўриниши, қадоқланиши бозоргирлигини оширади.

Чиндан ҳам бугун ички ва ташқи бозор талаблари қатъий бўлиб, маҳсулот фақат таъми эмас, сифатли сақланиши, экологик ҳолати, чиройли қадоқланиши каби омилларга боғлиқ бўлиб қолмоқда. Шу мақсадда мева етиштиришда жаҳон бозорлари талабидан келиб чиқиб, селекция ва агротехника ишларини йўлга қўйиш тақозо этилмоқда. Бу борада Самарқандда фермер ва қишлоқ хўжалиги корхоналари ихтиёридаги 26,6 минг гектар боғнинг 15,8 минг гектари интенсивлаштирилди.

— Биз ёшлигимизда татиб кўрган, таъми оғзимиздан кетмаган олма навлари замон тақозоси ва вақт синовида ўз ўрнини Европадан келтирилаётган интенсив навларга бўшатиб бермоқда, — дея сўзида давом этади Тўрақул Хўжақулов. — Бунинг сабаби оддий. Хориж навларининг самарадорлиги юқори. Мисол учун, маҳаллий олма ҳосилдорлиги гектарига 20 тонна бўлса, хорижники 70 тоннани ташкил этади. Европада гектарига 70 тоннадан кам ҳосил берган боғлар бузиб ташланади. Хўш, улар бундай ҳосилдорликка қандай эришади? Аввало, дарахт ҳажми ихчамлиги сабаб, кўчатлар тиғиз экилади. Томчилатиб суғорилади. Бериладиган органик ва кимёвий ўғитлар жуда сифатли. Совуқ уриши ва бошқа салбий омилларнинг инновацион ечими топилган.

Ҳозир дунёда органик маҳсулотларга талаб ўсиб бормоқда. Европа ва бошқа хориж мамлакатларида тайёр сертификатланган органик маҳсулотлар харидоргир. Бизнинг мева-сабзавот маҳсулотлари табиий равишда органик ҳисобланади, тўлиқ стандартларга жавоб берса-да, бироқ аксарияти тегишли ташкилотлар томонидан етарлича сертификатланмаган. Шу йўналишдаги муаммолар ечими ҳам маҳаллий экспортчилар олдида турган муҳим ва долзарб масала.

Самарқанд вилоятида 26 минг гектар ерда 400,9 минг тонна мева ва резавор етиштирилади. Мутахассислар олманинг умри нари борса 30 йил деб ҳисоблайди. Шу боис, вилоятдаги эски, самарасиз боғлар ўрнида янги интенсив боғлар яратилмоқда. Жумладан, 2024 йил баҳорида 2,5 минг гектар интенсив боғ ташкил этилди. Шунингдек, йил якуни бўйича барча тоифа хўжаликларида 407 минг тонна мева ва 678 минг тонна узум етиштирилиши кўзда тутилмоқда.

— Мева-сабзавотчилик тармоғи жами ишлаб чиқарилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг қарийб ярмини ташкил этгани ҳолда аҳолининг асосий даромад манбаларидан биридир, — дейди Агросаноатни ривожлантириш агентлиги Самарқанд вилояти бўлими бош мутахассиси Шомирза Сафаров. — У саноатнинг бошқа қатор тармоқлари ривожига ҳам таъсир кўрсатади. Шунингдек, ушбу тармоқ мамлакат қишлоқ хўжалиги экспортида асосий ўринни эгаллайди. Бугунги кунда вилоятда тупроқ-иқлим шароити ва қурғоқчиликка чидамли мевали дарахтлар майдонини босқичма-босқич кўпайтириш бўйича “йўл харита”си тасдиқланган. 2024 йилдан 2026 йилгача 10 минг гектар писта ва 2 минг гектар фундук (ўрмон ёнғоғи) плантациялари ташкил қилиш бошланиб, ҳозиргача 1022 гектар писта ва 228 гектар майдонда фундук кўчатлари қадалган. Йил якунига қадар мева-сабзавотчилик йўналишидаги 4,2 мингта субъектда 1 миллион 950 минг тонна сабзавот, 122 минг тонна полиз, 407 минг тонна мева ва 678 минг тонна узум етиштирилади. Айни пайтда Самарқандда етиштирилган мева ва сабзавотлар 56 та мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Деҳқонларимизнинг меҳнати сабаб ички бозорда маҳсулот сероблиги таъминланаётгани бор гап. Сархил мевалар, хусусан, олма анча арзон. Юқорида мутахассис таъкидлаганидек, “Симиренко”, “Бахмал”, “Гольд”, “Беш юлдуз”ларимиз ҳар қандай хориж олмаси билан беллаша олади. Шундай бўлсада, нега уларнинг нархи жуда арзон?

— Йигирма йилдан буён савдо соҳасида ишлайман. Маҳаллий олма навларини ҳам, хорижникини ҳам сотамиз. Эрон олмаси унчалик ширали бўлмаса-да, бир текис, товланиб кўриниши, бежирим қадоқланиши билан харидорлар эътиборини тортади. Шу билан бирга, улар совуққа чидамли, қаттиқ, эзилиб кетмайди, яхши сақланади, шунга савдоси чаққон. Бизга хориждан кўплаб қулупнай, малина, ўрик мурабболари, олма пюрелари келади. Чиройли қадоқланган. Мева экспортида юқори ўринларда қайд этилсак-да, ўзимиз хорижга жўнатаётган маҳсулотни қайсидир кўринишда яхшигина нархга импорт қилмоқдамиз, — дейди савдо ходими Орзу Раҳмонов.

Яна бир жиҳат, бозорларимиз тўкислигини таъминлаш, нарх-наво барқарорлигини сақлаш, қишки-баҳорги мавсумда сунъий қиммат бўлиб кетишининг олдини олиш мақсадида вилоятда қуввати 270 минг тонна бўлган 277 та совитиш омбори ишлаб турибди. Лекин вилоятда 407 минг тонна мева ва 678 минг тонна узум етиштирилиши ва қўшимчасига полиз маҳсулотлари ҳам баҳорга қадар сақланишини инобатга олсак, совитиш омборлари сони ва қувватини янада ошириш тақозо этилади.

Маҳсулот таннархидаги яна бир масала — мевачиликка об-ҳавонинг таъсири.

— Йил давомида ҳароратнинг меъёрдан бир оз ўзгариши ҳам мева ҳосилдорлиги ва сифати пасайишига, баъзан эса дарахтлар нобуд бўлишига олиб келади. Боғбон ва миришкор учун энг катта хавф баҳорги совуқ уришдан келади — аёз бир неча соат ичида боғбоннинг бутун ишини чиппакка чиқариб, уни бир йиллик даромаддан маҳрум қилиши мумкин. Шунингдек, куздаги эрта тушган совуқ ҳам анчагина хавф туғдиради, — дейди тажрибали боғбон Ортиқ Мирзаев.

Юртимизда мева-сабзавотчиликни ривожлантиришга устувор йўналишлар сифатида катта эътибор қаратилмоқда. Зеро, мева-сабзавотларни ташқи бозорларда сотиш ҳисобига мамлакат валюта тушумининг сезиларли қисми шаклланаётгани ҳам соҳани тубдан ислоҳ қилиш ва жадал ривожлантиришнинг устуворлигидан далолат беради. Ҳисоб-китобларга кўра, 1 гектар майдонда етиштирилган пахта хомашёсига нисбатан узумдан 7 баравар, гилосдан 6 баравар, ёнғоқдан 5 баравар кўп даромад олиш имконияти мавжуд. Бу масаланинг иқтисодий жиҳати бўлса, инсон саломатлигига доир долзарб масала рационал овқатланиш ва темирга бой маҳсулотларни истеъмол қилиш талаби. Масалан, анемиянинг олдини олишда темир моддасига бой бўлган олма истеъмоли ижобий самара беради.

Бугун боғ ва мева етиштирувчилар доимий давлат эътиборида. Уларга қатор имтиёзлар, имкониятлар яратилмоқда.

— 30 гектар токзоримиз бор. 2023 йил узум кўчатларини кўтариш мақсадида 150 миллион сўмлик субсидия олган эдик. Бу иш ортидан ҳосилдорлик қарийб икки баробар ошди. Узум етиштириб, ички бозорга ва экспортга жўнатяпмиз, — дейди Самарқанд туманидаги “Азизов Қурбон” фермер хўжалиги раҳбари Жамшид Азизов.

Мева етиштиришда ривожланган давлатлар тажрибаси асосида боғлар ва токзорларга ишлов берадиган, мева ва сабзавот экадиган, йиғиштириб оладиган техника зарур. Айниқса, фермер, деҳқон хўжаликларига ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари, минерал ўғитлар, уруғлик етказиб бериш, касаллик ва зараркунандаларга қарши кураш ишлари талаб даражасида бўлиши, шу билан бирга, соҳани ривожлантиришда самарали бозор механизмлари тизимли йўлга қўйилиши тараққиётнинг муҳим мезони бўлиб хизмат қилади. Вилоятда 20 та мева-сабзавотчилик агрокластери фаолият кўрсатмоқда ва улар орқали бевосита қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини инновацион ресурс тежайдиган усулда сақлаш ҳамда қайта ишлашга ихтисослашган намунавий корхоналар фаолияти йўлга қўйилмоқда.

Албатта, ушбу чора-тадбирлар натижасида мева-сабзавот ва узум маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми янада ортади. Аҳоли учун сифатли ва арзон маҳсулотлар етиштирилади, янги иш ўринлари яратилади.

Шуҳрат НОРМУРОДОВ,
журналист

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz

Минбар

ФИКРЛАЁТГАН ОДАМ

Фикр ички қиёфадир. Яъни фикрингиз сиз нимани хоҳлашингиз, нимага интилишингизни билдиради. Фикр одамнинг ўзига хослигини эслатиш билан бирга унинг мавжудлигини кўрсатиб, мана шу мавжудлик тадрижий ўсиб боришини муттасил назорат қилиб боради. Ёзувчи Назар Эшонқул айтмоқчи, фикр аслида "мен мавжудман", "мен борман", дегани. Менинг фикрим — менинг қиёфам, менинг ўзим. У бошқаникидан тубдан фарқ қилиши, бировга ёқмаслиги мумкин, ғашига тегар, аммо у менинг қиёфам. Фикр бармоқ изларимиз каби ўта шахсий бўлади. Аммо гап бу ҳақида эмас. Гап мана шу шахсий фикрни, ғояни, қарашларни янгилаб, ўзгариш ва ўсишга йўл очадиган умумғояга айлантиришда. Биз фикрни ўз муҳитимизга мослаб ифода этамиз, шу муҳитни фикримиз билан тозалашни, ўзгартиришни, оммалаштиришни хоҳлаймиз.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси мажлисидаги нутқида Президентимиз илгари сурган муҳим фикрлар, таклифу режалар, ташаббуслар яшаш тарзимизга мослаб ифода этилгани, жамиятдаги ҳар бир қатламнинг оғриғи, ҳузури, ташвиши ва умиди бирдек ҳис қилинганидан сўнг тузилган самимий мақсадлар шу сабабдан тезда оммалашди ва жамиятимизнинг эътирофига эришди. Кўриниб турибдики, фикр — тараққиёт мезони. Биз фикр қилиб бугунги тараққиётга эришдик. Кўпроқ фикрласак, эртага тезроқ навбатдаги босқичга кўтариламиз.

Юрт тақдирига бефарқ бўлмасак, воқеликни англаш борасида пешқадам одамлар шаклланиб, сафи кенгайишда давом этади. Улар турли соҳа вакиллари — банкир, ўқитувчи, таржимон, сартарош бўлиши мумкин, аммо уларни ўша жиҳат — қалбларида миллат ғами борлиги, муаммолар кўламини ҳис этиш, ҳис қилдириш ва воқеликни яхши англаш истеъдоди бирлаштириб тураверади. Айнан улар истиқболли ислоҳотларни оёғини осмондан қилиб юборишга уринадиган тоифага қарши туради. Шунинг учун шундай миллат ойдинлари бўлишга ҳаракат қилаётган илғор ёшларнинг мулоҳазалари билан қизиқдик. Айни кунлардаги жараённи улар қандай баҳолаётганини билишни истадик.

Шаҳобиддин ЛУҚМОН, "Ёшлар овози" газетаси мухбири, жамоат фаоли:

— Оловда таом пишириб ейишни ўрганган тош асри одами ўша давр фикрида чинакам инқилоб қилган, унинг атрофидагилардан ўзгачароқ фикрлагани учун чақмоқтошдан ўт чиқара олишни англагани ва бу гулханда гўшт қовуришга уринганининг ўзиёқ мисли кўрилмаган буюк ҳодиса, ўзига хос маданият бўлган. У энг биринчи фикрларнинг дастлабки даҳоларидан эди. Агар у ҳаммага ўхшаб фикрлаганда, эҳтимол, бугунги тараққиёт анча кеч етиб келарди. Фикрнинг қудрати шундай. Илғор фикрлар жамланмаси буюк ислоҳотларни яратади. Ислоҳотлар эса тизимлиликни таъминлайди, тизим билан ҳаракатланган мамлакат ўз йўлини белгилаб олади ва унга қатъий амал қилиш орқали юксак марраларни забт этади. Кўряпсизми, ҳаммаси бир-бирига боғлиқ. Мажлисда айтилган гаплар айнан шу силсила узилмаслиги ҳақида эди.

Президентимиз маърузаларидаги фикрларини қўллаб-қувватлайман ва келгуси режалар амалга ошишига ишонаман. У нега бизнинг икки ўқ томиримиз маънавият ҳамда иқтисодиёт эканини, улардан бири тараққий топса, иккинчиси ҳам, шубҳасиз, ривожланишини таъкидлади, чунки маънавият, аввало, маданиятимиз, қадриятларимиздан келиб чиқиб шаклланади. Маданиятда эса даҳо аждодларимизнинг яширин қуввати, ижодий салоҳияти мужассам. Агар ундан тўғри фойдалана билсак, уни бугунги давр руҳига мослаштиришни уддалай олсак, биз субмаданият ва ташқаридан ташланган бошқа манипулятив тўрларга илинмаймиз, илиниш тугул, эътибор қаратишга вақтимиз бўлмайди, боиси, ўзимизни мунтазам ислоҳ қилишдек улкан жараён ичида жавлон ураётган бўламиз.

Енг шимариб бирор яхши ишга киришгандан сўнг ёки шу жараён ичида маънавиятга оид фикрлар, маданиятимиз санъати, фалсафаси ривож топди, бевосита у ижтимоий фикрга туртки берди, қадриятларимиз орқали хилма-хил ғояларга йўл очилди. Президентимиз айнан мана шу фикрларга ва ғояларга йўл бермоқчи, бу ғоялар ичида, албатта, иқтисодий, технологик, илмий ғоялар борлигига ишоняпти, уни амалга оширишга имконият яратишни аллақачон бошлаб юборган, биз ҳам бошлаганмиз.

Ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини рўёбга чиқариш учун муносиб шароитлар яратиш, барқарор иқтисодий ўсиш орқали аҳоли фаровонлигини таъминлаш, сув ресурсларини тежаш ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, қонун устуворлигини таъминлаш, халқ хизматидаги давлат бошқарувини ташкил этиш, "хавфсиз ва тинчликсевар давлат" тамойилига асосланган сиёсатни изчил давом эттириш "Ўзбекистон — 2030" стратегиясининг асосий ғояларидан эканини билган ҳар бир соғлом фикрли юртдошимиз қай йўл билан бўлса-да элга нафи тегиш ҳақида кўпроқ қайғуриб, масъулиятни чуқурроқ ҳис эта бошлайди. Чунки бу ишлар замиридаги эзгу ва холис ният виждонли одамга, яхши маънода, сира тинчлик бермайди.

Аҳрор АБДУМАННОН, "Asaxiy Books" нашриёти мусаҳҳиҳи:

— "Капалак эффекти" атамаси ҳақида кўпчилик билса керак. Содда айтганда, кичик, биз майда деб ўйлайдиган ҳаракатлар, қарорлар вақт ўтиб йирик оқибатлар, натижалар келтириб чиқаришга сабаб бўладиган жараёндир. Масалан, бундай гап бор: мих тугаб қолди, натижада тақа қоқилмади, тақа қоқилмагани сабаб отдан маҳрум бўлинди, суворий отсиз урушга киролмади, суворий йўқлиги сабаб жанг бой берилди, бутун бошли салтанат парокандаликка юз тутди. Бунинг ҳаммаси ўша бир дона михга бориб тақалди.

Албатта, ҳар иш, ҳар ҳодиса Аллоҳдан. Олам шундай мукаммал тартиб билан ҳаракатланадики, ҳар не бир-бирига нозик, кўринмас иплар билан боғланган. Борлиқ сиз қаттиқ истаган нарсангизга эришишда кўмаклашади. Ёлғиз ўзим нимани ҳам ўзгартира олардим деб ҳафсаласизлик қилиш эса яқинда бўлиб ўтган мажлисдаги мағзи тўқ ғояларга қўл силтаб қўйишдек бемаъни ва хунук иш. Ўзаро давраларда барибир ҳеч нарса ўзгармайди деб луқма ташлаб қўйиш қўрқоқликдан, журъатсизликдан бошқа нарса эмас.

На иқтисодиёт, на сиёсат, на таълим ҳақида тугал тушунчага эга бўлмаган баъзи "блогерлар"нинг шу ҳолатга келиб қолдикми, деган асоссиз ваҳима тарқатиб, ўзини жамики фанларнинг файласуфи қилиб кўрсатишга чиранаётган хатти-ҳаракатларини икки қадам узоқда турган ўйинчоғини олишга эриниб, йиғлаётган қайсар болачанинг хархашасига ўхшатаман. Уларга қараб исталган ислоҳотлар, аввало, сизнинг ҳаракатингизда акс топади, дегим келади. Сиз нолиб ётаверсангиз, ҳеч ким келиб ўрнингизга фикрлаб, ўрнингизга ишлаб, ўрнингизга пул топиб бермайди. Умуман, ҳаётга одам кайф-сафо қилиш учун келмаган. Ҳар қандай соғлом фикрли инсон яшаш тарзини қулайлаштириш асносида келажак авлод учун маданий, иқтисодий, маънавий мерос қолдириш, бежиз яшаб ўтмабман, деган иқрор учун яшайди. Президентимиз шу ғоя, шу мақсад йўлида бирлашишга чорлаяпти, масъулият ва фидокорликни талаб қиляпти, бунинг нимаси ёмон? Ахир ўша ишингизнинг самараси, биринчи навбатда, ўзингизда сезилади-ку?!

"Капалак эффекти"нинг кучи ҳам шунда. Сиз кичик, аммо сифатли ишлар билан йиллар давомида сояда қолган муаммоларга нуқта қўйишингиз ёки галдаги ихтиролар, ташаббусларга сабабчи бўлишингиз мумкин. Барчаси айнан ҳозирги ҳаракатингизга, қарорларингизга боғлиқ.

Давардошларим билан кечган суҳбатларнинг якунида латифанамо бир гап ёдимга тушди. Вагонлари одамлар билан лиқ тўла поезд аслида бузилган, бир жойда турган бўлади. Аммо ташқаридагилар поездни шундай лиқиллатиб турадики, гўё ичкаридагилар олдинга қараб кетяпмиз деб ўйлайди. Фикр ҳам шундай. У тўхтаган жойда ривожланиш ҳам тўхтайди, фақат "ривожланяпмиз" деган алдамчи тасаввур бўлади.

Одам ўзини англаш билан бирга халқ ташвишини ўзиникидан устун қўйса, фикри ўсади. Бунинг учун маърифат керак. Фикрни маърифат уйғотади, ўстиради, янгилайди. Фақат маърифаттина, билимгина бизни қуюндай бостириб келаётган, онгимизни, дидимизни саёзлаштираётган, санъат, ахлоқ, савия ҳақидаги тушунчаларимизни, шу пайтгача аждодларимиз шакллантириб берган ва ўзимиз шакллантирган қарашларни емиришга киришган оломон маданияти ҳамда фаросатсизлигидан, бошқача айтганда, фикрсизликдан, оломончиликдан асрай олади.

Президентимиз маърузасидаги фикрларнинг тараққиёт учун асос эканини озгина китоб варақлаган, исталган ҳудуддан туриб ислоҳотларни кузатаётган одам билади, тушунади. Умумбашариятга тааллуқли ушбу фикрлар жамиятда бир вақтнинг ўзида ҳам руҳий, ҳам маънавий, ҳам маданий яратувчанлик пайдо бўлиб, юксалишида таянч вазифасини ўташига шубҳа йўқ.

Азизбек ЮСУПОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

УШБУ МАҚОЛАНИ ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИДА ҲАМ ЎҚИШ УЧУН QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ!

Муносабат

МЕҲНАТ МИГРАЦИЯСИ ГЕОГРАФИЯСИНИ КЕНГАЙТИРИШ НЕГА МУҲИМ?

Фаррух МАШАРИПОВ,
Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги бошқарма бошлиғи

Айни пайтда сайёрамиз аҳолисининг ҳар 7 нафаридан бири мигрантдир. Уларнинг йиллик пул ўтказмалари умумий айланмаси 350 миллиард долларга тенг бўлиб, мазкур кўрсаткич ривожланаётган давлатларга моддий кўмак беришга йўналтирилган сарф-харажатлардан сезиларли даражада юқори.

Меҳнат миграцияси масаласи Ўзбекистон учун ҳам долзарб. Шу боис, унга эътибор анча кучайган. Хусусан, юртга қайтган меҳнат мигрантлари бандлигини таъминлаш, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлганларга моддий ёрдам кўрсатиш тизими йўлга қўйилди. Ташқи меҳнат миграциясини қонуний асосларда ташкил қилиш, давлатларнинг ушбу соҳада самарали ҳамкорлиги ҳамда миграция бўйича халқаро стандартларга амал қилиш меҳнат мигрантлари ҳуқуқлари таъминланишининг асосий шартларидан ҳисобланади.

Юртимизда ташқи меҳнат бозори эҳтиёжи асосида кадрлар тайёрлаш тизими тубдан қайта кўриб чиқилмоқда. Бунда ёшларни замонавий касбга ўргатиш, мутахассислик бўйича билим ва кўникмаларини шакллантириш ҳамда хорижий тилларни ўқитиш тизимини такомиллаштириш борасида зарур чора-тадбирлар белгиланмоқда.

Таълим муассасаларида тайёрланаётган кадрлар салоҳияти ташқи меҳнат бозоридаги иш берувчиларни қониқтирмайди. Меҳнат бозорига ҳар йили ўртача 700-750 мингга яқин янги ишчи кучи кириб келиши Ўзбекистоннинг ташқи меҳнат бозорида-ги фаол иштирокини таъминлаш имконини бермоқда.

Хорижга ишлаш мақсадида чиқиб кетган фуқаролар нафақат меҳнат қилиш учун борган давлати, балки ўзи туғилиб ўсган ва истиқомат қиладиган мамлакати иқтисодиёти ривожига ҳам катта ҳисса қўша олади. Шу боис, меҳнат мигрантлари ва уларнинг оила аъзоларини қўллаб-қувватлашнинг самарали тизимини шакллантириш, давлат томонидан мамлакат ҳудудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам ишончли ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимоя кафолатларини кучайтириш кун тартибидаги асосий масалага айланиши лозим.

Мамлакатимизда ташқи меҳнат миграцияси жараёнларини тартибга солиш масаласига жиддий эътибор берилмоқда. Жумладан, давлат ноқонуний меҳнат миграциясига қарши курашмоқда, фуқароларни хорижга уюшган ҳолда ишга жойлаштириш учун тегишли ишлар қилинмоқда. Шу билан бирга, юртга қайтган меҳнат мигрантларини реинтеграция қилиш доимий эътиборда. Жумладан, бу йўналишда жорий йил 17 октябрда Президентимизнинг "Миграция жараёнларини бошқариш тизимини ислоҳ қилиш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармони ва "Хорижда меҳнат фаолиятини амалга ошириш жараёнларини тартибга солиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори қабул қилинди.

Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги фаолияти тугатилди ҳамда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миграция агентлиги этиб қайта ташкил этилди. Миграция агентлигининг асосий йўналишлари белгиланди. Унга кўра, агентликнинг электрон платформасида фуқароларга ўзининг резюмесини шакллантириш ва жойлаштириш ҳамда эълон қилинган иш ўринлари бўйича танловларда эркин иштирок этиш имконияти яратилади. Вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун ташкиллаштирилган ҳолда ривожланган мамлакатларга чиқиб кетаётган фуқароларга тижорат банклари томонидан Миграция жамғармаси маблағлари ҳисобидан 10 миллион сўмгача икки йил муддатга микрокредитлар ажратилади. Агентликнинг ҳудудий филиаллари томонидан фуқароларнинг хорижда ишга жойлашиш билан боғлиқ, шу жумладан, ишчи визага оид ҳужжатларини расмийлаштириш бўйича бепул консалтинг хизматлари кўрсатиш амалиёти йўлга қўйилади.

Шунингдек, хорижга ишлаш учун кетмоқчи бўлган фуқароларни касб-ҳунар ва чет тилларга ўқитиш тизимини замон талабига мослаштириш, мазкур йўналишда халқаро тан олинган дастурлар ва малака сертификатларини жорий қилиш мақсадида 2024 йил 1 декабрдан бошлаб касбий таълим ташкилотларида хорижга ишга кетмоқчи бўлган фуқаролар учун давлат гранти асосида алоҳида қабул параметрлари белгиланади. Хорижга ишга кетмоқчи бўлган фуқароларни ўқитиш учун Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан грантлар ажратилади. 2025/2026 ўқув йилидан бошлаб касбга ўқитиш муассасаларида халқаро таълим дастурлари асосидаги ўқув курслари ташкил этилади ҳамда уларнинг битирувчиларига хорижий иш берувчилар томонидан тан олинадиган малака сертификатлари бериш тизими жорий этилади. Миграция агентлигининг электрон платформасида касбий таълим муассасалари ва касбий кўникмалар марказларида фаолият юритаётган чет тили фани ўқитувчилари рейтинги тузилади.

Бунда инглиз, корейс, немис ва япон тиллари бўйича камида B1 ёки унга тенглаштирилган даражадаги халқаро сертификат олган битирувчилари сони энг кўп бўлган 50 ўқитувчига жамғарма ҳисобидан 50 миллион сўмдан субсидия тўланади. Хусусий бандлик агентликларига чет элда вақтинча меҳнат фаолиятини амалга ошириш истагида бўлган фуқароларни касб-ҳунар ва чет тилларга ўқитиш бўйича ўқув курсларини ташкил этиш ҳамда ушбу жараёнга ҳамкор хорижий иш берувчиларни жалб қилиш ҳуқуқи берилади.

2026 йил 1 январга қадар агентликнинг фуқароларни ташкиллаштирилган ҳолда танлаш, хорижга ишга юбориш ва ишга жойлаштириш билан боғлиқ функциялари босқичма-босқич хусусий бандлик агентликларига ўтказилади.

Меҳнат миграцияси ўсишдан тўхтамайдиган жараёндир. Шу боис, фуқаролар учун халқаро меҳнат бозорида муносиб меҳнат қилиш учун шароит яратиш ҳамда меҳнат миграцияси жараёнларини тартибга солиш тизимини такомиллаштириш лозим.

Меҳнат миграцияси жараёнларини тартибга солиш тизимини такомиллаштириш бўйича қуйидагилар таклиф этилади:

— ташқи меҳнат бозорида талаб ва таклифни мувофиқлаштириш, бугун ва истиқболда қандай мутахассисларни тайёрлаш ҳамда улар қандай касбий билим ва кўникмаларга эга бўлиши кераклигини белгилаш;

— Ўзбекистон учун меҳнат миграцияси географиясини кенгайтириш мақсадида Европа, АҚШ, Буюк Британия, Канада, Туркия, Жанубий Корея ва Япония ва араб давлатлари ўртасида уюшган миграцияни ривожлантириш зарур.

Бунда ривожланган давлатларнинг иш берувчиларини жалб қилган ҳолда Ўзбекистоннинг меҳнат ресурслари потенциали мавзусида форумлар ташкил қилиш лозим. Ўзбекистон учун меҳнат миграцияси географиясини кенгайтириш жуда муҳим. Бу бир неча сабабларга кўра амалга оширилади.

Биринчидан, иқтисодий хавфларни юмшатади ва мамлакатнинг иқтисодий инқирозларга бардошлилигини оширади.

Иккинчидан, мамлакат иқтисодиёти учун хориждан юбориладиган пул ўтказмаларини кўпайтиради.

Учинчидан, ривожланган давлатларда меҳнат қилиш фуқароларга янги замонавий технологияларда ишлаш ҳамда касбий салоҳиятини ривожлантириш имкониятини беради.

Тўртинчидан, ривожланган давлатларда ишлаш меҳнат бозоридаги диверсификацияни оширади, бу эса халқаро иқтисодиётдаги ўзгаришларга мослашувчанликни кучайтиради.

Ўзбекистондаги ислом цивилизацияси маркази экспозициясида ҳам Мирзо Улуғбек астрономия мактаби, Али Қушчи даври, ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ манбалар, тарихий экспонатларни намойиш этишга алоҳида эътибор қаратиляпти.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

www.yuz.uz yuz.uznews yuz_official yuz.uz_news yuz

Буюк аждодларимиз

Мангуликнинг беш ярим асри

АЛИ ҚУШЧИ:

Мамлакатимиз тарихининг турли даврларида жаҳоншумул цивилизациялар, йирик империялар, ҳавас қилса арзигулик шаҳарлар ва бебаҳо меъморий обидалар вужудга келган. Айниқса, буюк аждодларимиз томонидан яратилган тенгсиз маданий мерос намуналари инсоният тарихида ўчмас из қолдирган. Бу илмий, тарихий ва бадиий асарлар бугун дунёнинг турли нуқталарида, хориж тўпламлари, жамғармалари, кутубхона ва музейларида сақланмоқда.

Фирдавс АБДУХОЛИҚОВ,
Ўзбекистондаги ислом цивилизацияси маркази директори

Бугун барча соҳалар қатори илм-фан, таълим ва маданиятга, хусусан, маданий меросимизни ўрганиш ва тарғиб қилишга катта эътибор қаратилмоқда. Ана шу мақсадда 2017 йилда Ўзбекистондаги ислом цивилизацияси марказини барпо этишга киришилди. Айни пайтда пойтахтимизнинг тарихий мавзесида марказнинг муҳташам биноси қад ростламоқда.

Ушбу марказ Ўзбекистон заминидаги қадимий цивилизациялар, аждодларимизнинг бой ва бетакрор мероси, жаҳон тамаддунига қўшган муносиб ҳиссасини кўрсатадиган йирик платформага айланиши кутилмоқда. Бу ерда тарихимиз ва маданиятимизга боғлиқ илмий тадқиқот ишлари олиб борилади. Мамлакатимиз раҳбари таъкидлаганидек, марказимиз эшиклари биз билан ҳамкорликда ишлашни истаган хорижлик олимлар ва тадқиқотчилар учун ҳамиша очиқ бўлади.

Айни пайтда Ўзбекистон маданий меросини ўрганиш, буюк аждодларимиз яратиб қолдирган илмий ва ижодий асарларни тадқиқ этиш, уларнинг жаҳон тамаддунига қўшган ҳиссасини аниқлаш мақсадида марказимиз томонидан қатор тадқиқотлар қилинмоқда, маҳаллий ва хорижлик олимлар иштирокида илмий анжуманлар ўтказиляпти. Шу билан бирга, марказ олимлари хорижда ўтаётган турли конференцияларга ҳам тез-тез таклиф этилаётир.

Жорий йилнинг 18-20 ноябрь кунлари Туркия Фанлар академияси ва бир қанча олий ўқув юртлари ташаббуси билан Истанбулда буюк арбоб ва олим Али Қушчи вафотининг 550 йиллигига бағишланган халқаро симпозиум ўтказилди. Туркия фанлар академияси президенти Музаффар Шекернинг таклифига биноан бир гуруҳ ўзбекистонлик олимлар сафида мазкур конференцияда иштирок этдик.

Мирзо Улуғбек астрономия мактабининг йирик вакили, буюк ватандошимиз, турк дунёсининг етук алломаларидан бири Алоуддин Али ибн Муҳаммад Қушчи номи дунё илмий жамоатчилигига яхши таниш.

Симпозиум бевосита Али Қушчи вафотининг 550 йиллига бағишланиши ҳам ўзига хос рамзий маънога эга. Зеро, умрини эзгуликка, илм-маърифатга бағишлаган инсонлар номи асрлар ўтса-да барҳаётдир. Али Қушчи етмиш йиллик ҳаётини илм-фан тараққиёти, миллатнинг билими ва тафаккурини юксалтиришга бағишлади. Буюк мутафаккир Мирзо Улуғбек тамал тошини қўйган Самарқанд астрономия мактаби ривожига катта ҳисса қўшди. Самарқанддаги расадхона ва мадрасаларда узоқ йиллар Мирзо Улуғбек билан ёнма-ён фаолият юритди. Математика, география, илми нужум, адабиёт, мантиқ, фиқҳ, тарих ва тилшуносликка оид йигирмадан зиёд асар яратди.

Мирзо Улуғбекнинг энг ишончли дўсти ва шогирди сифатида у устозининг “Зижи Кўрагоний” асарига шарҳ ёзган. Мирзо Улуғбекнинг фожиали ўлимидан сўнг бир муддат Табризда, Оққуюнлилар ҳукмдори Узун Ҳасан саройида яшаган олим 1473 йили усмонийлар ҳукмдори Фотиҳ Султон Меҳметнинг таклифига биноан Истанбулга келган. Султоннинг ўзи унга Аё София масжидини расадхона сифатида топширган.

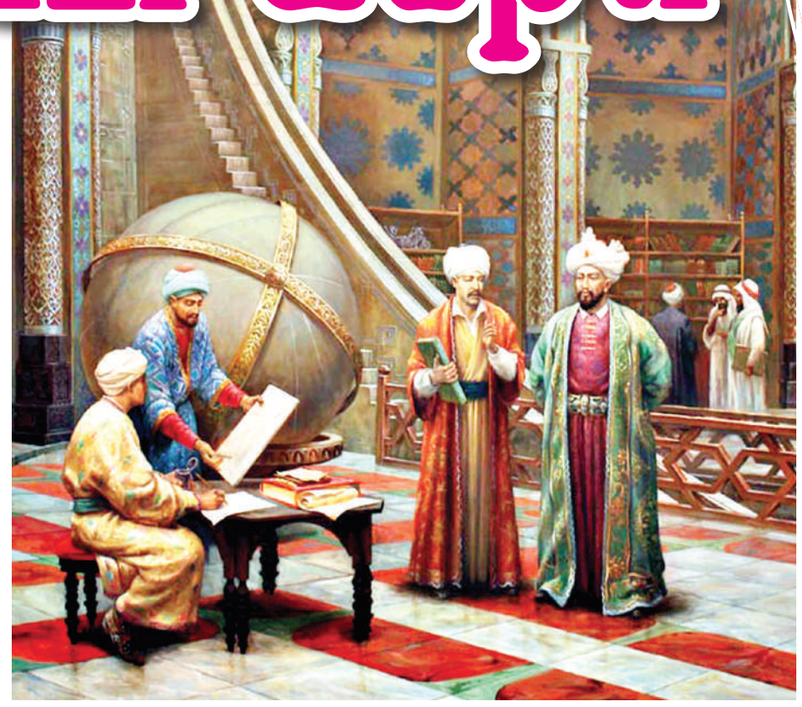

Аллома умрининг сўнгига қадар усмонийлар саройида фаолият кўрсатиб, илм-фан, ёш авлодга таълим-тарбия бериш билан машғул бўлди. Гарчи улуғ мутафаккир умрининг охирги кунларини Самарқандан йироқда ўтказган бўлса-да, Истанбул у учун иккинчи ватан даражасига кўтарилди. Фотиҳ Султон Меҳмет аллома учун барча шароитларни яратиб берди.

Али Қушчи Истанбулда бир йилдан ортиқроқ вақт давомида яшаб, талабаларга дарс берган. Олимнинг вафотидан сўнг султоннинг фармонига кўра, ҳурмат нуқтаи назаридан уни Истанбулнинг энг қутлуғ қадамжоси — Константинополь қамали чоғида шаҳид бўлган саҳобаи киром Абу Айюб Ансорий (р.а.) мақбараси ёнига дафн этадилар. Таъбир жоизки, бундай шараф усмонийлар салтанатида камдан кам кишига насиб қилган. Айни пайтда ўнлаб қабрлар орасида биргина Али Қушчи қабр тошида унинг қисқача ҳаёт йўли олтин ҳарфларда битилган.

Жорий йил сентябрь ойида Туркиядаги қатор илмий-маърифий муассасаларга сафар чоғида ҳам буюк аллома қабрини зиёрат қилиб қайтган эдик. Симпозиум туфайли яна бир бор Али Қушчининг сўнгги дамлари кечган тарихий шаҳарга йўл олдик.

Мирзо Улуғбекнинг энг ишончли дўсти ва шогирди сифатида у устозининг “Зижи Кўрагоний” асарига шарҳ ёзган. Мирзо Улуғбекнинг фожиали ўлимидан сўнг бир муддат Табризда, Оққуюнлилар ҳукмдори Узун Ҳасан саройида яшаган олим 1473 йили усмонийлар ҳукмдори Фотиҳ Султон Меҳметнинг таклифига биноан Истанбулга келган. Султоннинг ўзи унга Аё София масжидини расадхона сифатида топширган.

Симпозиумнинг очилиш маросими 19 ноябрь куни Истанбул техника университетида ўтказилди. Тадбирда Туркия саноат ва технологиялар вазири Меҳмет Фотиҳ Кажир ҳамда Истанбул вилояти ҳокими (волийси) Давут Гул ҳам иштирок этди.

Маросимда сўз олганлар Али Қушчи нафақат буюк олим, балки туркий дунёнинг икки муҳим қутби — Самарқанд ва Истанбул ўртасидаги маърифий кўприк тимсоли эканини ҳам таъкидлади. Икки кун давом этган анжуман алломанинг дунё фондларида сақланаётган асарлари, Истанбулдаги фаолияти, улкан ва бетакрор илмий мероси ҳақида қизиқарли илмий баҳс-мунозараларга бой бўлди.

— Али Қушчининг илмий қарашлари кейинчалик Ғарб ва Шарқдаги илм-фан ривожига сезиларли таъсир ўтказди, — дейди Канаданинг Макгилл университети профессори Жамил Рагеп. — Хусусан, поляклар машҳур олими Николай Коперник назарияси ҳам кўп жиҳатдан Али Қушчининг илмий фаразларига асосланган. Ҳолбуки, Коперник Али Қушчи вафот этган йили туғилган, демак, унинг илмий меросини ўрганган, ундан баҳраманд бўлган.

Симпозиумда Ўзбекистон, Туркия, АҚШ, Озарбайжон, Эрон, Малайзия, Ливан сингари мамлакатларнинг таниқли олимлари ҳам буюк ватандошимиз Али Қушчининг ҳаёти ва фаолияти, математика, география, илми нужум, адабиёт, мантиқ, фиқҳ, тарих ҳамда тилшуносликка оид асарлари, алломанинг дунё илм-фани ривожига қўшган ҳиссаси ҳақида қизиқарли маърузалари билан иштирок этди.

Ўзбекистондаги ислом цивилизацияси маркази экспозициясида ҳам Мирзо Улуғбек астрономия мактаби, Али Қушчи даври, ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ манбалар, тарихий экспонатларни намойиш этишга алоҳида эътибор қаратиляпти. Жаҳон фондларида сақланаётган, ушбу даврга оид тарихий ашёлар ҳақида маълумотлар тўпланмоқда. Жумладан, Британия музейида Мирзо Улуғбекнинг шахсий косаси, Оксфордда Мирзо Улуғбек расадхонасида қўлланган глобус нусхаси сақланаётгани маълум бўлди. Бизнинг доимий ҳамкорларимиздан бири — Истанбул университети профессори Эмек Ушенмез айни пайтда Али Қушчининг ўғли қаламига мансуб, деҳқончилик илмига бағишланган туркий қўлёзма топилганини маълум қилди.

Симпозиумда иштирок этган вакилларимиз бугунги кунда Ўзбекистонда барча соҳалар қатори илм-фан, таълим ва маданият соҳаларига, хусусан, маданий меросимизни ўрганиш ва тарғиб қилишга катта эътибор қаратилаётгани, икки давлат раҳбарлари етакчилигида дўстона муносабатлар тобора мустаҳкамланиб бораётганини таъкидлади. Шунингдек, марказимиз фаолияти ҳақидаги ҳужжатли фильм йиғилганлар эътиборига ҳавола этилди. Маърузада Али Қушчининг илмий мероси ҳақида ҳам тўхталиб ўтилди. Шунингдек, аллома ҳаёти ва фаолияти бўйича Ўзбекистонда ҳам халқаро анжуман ўтказиш лозимлиги таъкидланди.

Туркия Фанлар академияси президенти Музаффар Шекер ўзбекистонлик меҳмонларга ташриф учун миннатдорлик билдириб, келгусида турк дунёсининг буюк вакили бўлган Али Қушчи ҳаёти ва меросини ўрганиш юзасидан икки давлат олимлари ўртасида ҳамкорлик қилиш лозимлигини қайд этди.

Халқаро анжуман доирасида Туркия Қўлёзмалар бошқармаси ташаббуси билан Али Қушчи ҳамда унинг даврига оид қўлёзмалар кўргазмаси ташкил этилди. Туркия Қўлёзмалар бошқармаси бошлиғи Жошқун Йилмаз бизни мазкур кўргазмадаги элликка яқин қўлёзма билан таништирди. Бундай кўргазмани Ўзбекистонда ҳам ташкил этиш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Симпозиумдаги қизғин баҳс-мунозараларда ўзбек халқининг жаҳон тамаддунига қўшган ҳиссаси беқиёс экани яна бор тасдиқланди. Вафотидан сўнг орадан беш ярим аср ўтганига қарамай, буюк алломанинг номи, амаллари ва асарлари, кашфиётлари дунё аҳлининг эътиборидан тушмай келмоқда. Ана шундай буюк зотларга маънавий ворис эканимиз ҳар биримиз учун ҳам ғурур бағишлайди, айни дамда зиммамизга улкан масъулият ҳам юклайди.

Ибрат

НАРГИЗАНИНГ “УМИД”И ЁШЛАРГА МАЪРИФАТ УЛАШМОҚДА

Жийдали қишлоғи Жиззах вилоятининг Ғаллаорол туманидаги сўлим гўшалардан бири. У табиати, дилкаш одамлари билан ажралиб туради. Наргиза Қўшмонова шу қишлоқнинг фаол, бошқаларга ўхшамайдиган ёшларидан. Аслида, у ҳам қишлоқнинг одатий ҳаётига кўникиб, жимгина юраверса бўлади. Аммо унинг бошқаларга ўхшамаслиги, кўп китоб ўқигани, дунёқараши кенглиги бунга йўл бермайди. Бошқа болалар ҳам китоб ўқисин, дунёга теран нигоҳ билан қарашни ўргансин дейди. Қачон қишлоқ одамлари ўзгаради, болалар орасида китобхонлик оммалашади, деган саволга жавобни ўзгалардан эмас, ўзидан излайди. Улар шундай яшаб кўниккан экан, нега мен тенгдошларимни ўзгартира олмайман деб ўйлайди. Айни дам бундай ўйлардан доим яхшилик умид қилади. Ана шу умиди бугун амалий қиёфа касб этди.

— Болалигимдан китоб ўқишга қизиқаман. Улар энг яқин дўстларим. Бора-бора ўйлай бошладим: “Нима учун фақат мен китоб ўқийман? Нега бошқа қишлоқ одамлари бу неъматдан бебаҳра қолиши керак?” — дейди Наргиза. — Уларни кузата туриб, бир нарсага амин бўлганман. Тирикчилик уларни домига тортиб кетган. Фарзандлари билан деярли иши бўлмайди. Фақат уларнинг қорнини тўқ қилсам бўлди деб ўйлашади. Шу билан умр ўтяпти. Болаларнинг тақдири эса майда ўлчовлар домида қолиб кетган. Шуни кўп ўйлаб юрдим. Бир куни телевизорда Президентимизнинг: **“Мен ҳеч бир ёшни эътиборсиз қолдирмайман”,** деган гапини эшитдим. Бу сўзлар менга далда бўлди. Шижоат уйғотди. Онам билан маслаҳатлашиб, Ғаллаорол тумани ҳокимлигидан кутубхона очиш учун ёрдам сўрадим. Улар ташаббусимни қўллаб-қувватлади.

Туман мутасаддилари саъй-ҳаракати билан Жийдали маҳалласида “Умид” номли мўъжазгина кутубхона қурилди. Унда 1000 га яқин китоб бўлиб, нафақат миллий адабиётимиз, балки жаҳон адабиётининг энг сара намуналари мавжуд. Кутубхонадан қишлоқ одамлари ва ёшлари бемалол фойдаланмоқда.

— Келгусида Ёшлар ишлари агентлигининг туман бўлими, ёшлар етакчилари ва ҳомийлар билан биргаликда “Умид” кутубхонаси ёнидан ўқув хонаси қуриб берамиз, — дейди Жийдали маҳалласидаги ёшлар етакчиси Талъат Файзуллаев.

Уламолардан бири “Фикри йўқ одамнинг қиёфаси ҳам бўлмайди. Фикр одамнинг ўзлигини, ўзига хослигини билдириб, мавжудлигини кўрсатиб, талаб қилиб туради. Фикр йўқ жойда оломончилик ва жоҳиллик кучаяди”, деганди. Бугун ҳар қандай жамиятнинг фаровон келажагини, соғлом турмуш тарзини белгилаб берадиган йўл одамларнинг фикрлаш қобилиятини ўстиришдир. Зеро, фикр энг шиддатли қуролдир. Шу боис, сўнгги йилларда китобхонликка катта эътибор берилмоқда. Биргина “Ўзбекистон — 2030” стратегиясининг асосий мақсадларидан бири ҳам ёшлар орасида китобхонликни тарғиб қилишга қаратилган. Жумладан, ёшлар маънавиятини юксалтириш мақсадида “Ёш китобхон” танлови ўтказилаётгани, “Мутолаа” мобил иловаси яратилгани, “Ёш китобхон оила” танловлари ташкил этилгани ҳам қайсидир маънода ёшлар орасида китобга ошно қалблар кўпайишига ҳисса қўшмоқда.

Бундай ислоҳотлардан ҳақли равишда қувонамиз. Аммо фикрий қарамлик, оломонча кайфият, ўзликдан тониш, мақсадсизлик тарғиб этилаётган бир паллада ҳар бир юртдошимиз китобхонлик тарғиботига ўз ҳиссасини қўшиши керак. Бунда ўз “Умид”и билан чекка қишлоқдаги тенгдошларига маърифат улашаётган Наргиза Қўшмоновадан ибрат олса арзийди.

Сардор ТОЛЛИБОЕВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Kolorpak” МЧЖ масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** — 4144
41157 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2.
Баҳоси келишилган нархда.

“Kolorpak” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.
Тошкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А уй.
Босмахона телефони: (78) 129-29-29

Навбатчи муҳаррир: Гуличеҳра Дурдиева
Мусаҳҳиҳ: Шерзод Маҳмудов
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

ЎзА якуни — 21:20 Топширилди — 01:35